

PROJEKTAVIMO PASLAUGŲ PIRKIMŲ GAIRĖS

VIEŠŲJŲ
PIRKIMŲ
TARNYBA

LP|A | LIETUVOS PROJEKTAVIMO
[MONIŲ ASOCIACIJA

TURINYS

1. Bendrosios nuostatos / 2
2. Nuorodos / 3
3. Poreikio nustatymas / 4
4. Pirkimo objektas / 5
 - 4.1 Pilnos apimties projekto parengimo paslaugų pirkimas / 6
 - 4.2 Projekto dalių parengimo paslaugų pirkimas / 8
 - 4.3 Projekto (architektūrinis) konkursas, projekto architektūrinės dalies pirkimas / 8
 - 4.4 Privalomas statinio informacinio modeliavimo (BIM) metodų taikymas / 12
5. Konkrečios projektavimo paslaugų pirkimo sutarties vertės nustatymas ir pirkimo būdo parinkimas / 13
6. Pirkimo techninė specifikacija / 14
7. Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai / 15
8. Pasiūlymų vertinimo kriterijai / 23
9. Pasiūlymuose nurodytos neįprastai mažos kainos vertinimas / 28
10. Pirkimo sutarties nuostatos / 29
11. Žalieji pirkimai / 31
12. Dokumento versijos / 32

PRIEDAI:

1. Pirkimo objektų matrica
2. Pavyzdiniai ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijai ir jų vertinimas
3. Pavyzdinė Techninė užduotis.

 <p>Kuriame Lietuvos ateitį 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa</p>	<p>Rekomendacinio pobūdžio metodinė priemonė, parengta įgyvendinant Europos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamą projektą “Viešųjų pirkimų efektyvumo didinimas metodinėmis priemonėmis”, projekto Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-0004.</p>
---	---

1. Bendrosios nuostatos

Projektavimo paslaugų pirkimų gairių (toliau – Gairės) tikslas – padėti perkančiajai organizacijai ar perkančiajam subjektui (toliau kartu – pirkimo vykdytojas) organizuoti ir vykdyti statinio (-ių) ar statinių grupės projektavimo paslaugų (toliau – projektavimo paslaugos) viešuosius pirkimus, atliekamus vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas) arba pirkimus, atliekamus vadovaujantis Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ir pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymu (toliau – Pirkimų įstatymas, kartu – Įstatymai) (toliau kartu – pirkimas).

Gairės taikomos visų statinių (pastatų ir inžinerinių statinių) projektavimo (statinio techninio projekto, statinio darbo projekto, statinio techninio darbo projekto, supaprastinto projekto (toliau kartu – projektas) parengimo) paslaugų pirkimams.

Vadovaujantis statybos techniniame reglamente (toliau – STR) STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ 5 punktu, statiniai klasifikuojami pagal jų naudojimo paskirtį į:

- pastatus – gyvenamuosius ir negyvenamuosius;
- inžinerinius statinius – susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus, hidrotechnikos statinius ir kitus inžinerinius statinius.

STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ V skyriuje ir VI skyriuje nustatytas statinių priskyrimas ypatingųjų ir nesudėtingųjų statinių kategorijoms, o statiniai priskiriami neypatingiesiems statiniams vadovaujantis Lietuvos Respublikos Statybos įstatymo 2 straipsnio 28 dalimi.

STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ nustato statinio statybos rūšis ir pagrindinius principus, pagal kuriuos statybos darbai priskiriami atskiroms statybos rūšims. Statinio statybos rūšys yra naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio remontas: kapitalinis ir paprastas, statinio griovimas.

Pirkimo vykdytojas, pirksdamas projektavimo paslaugas, privalo atsižvelgti į statinio paskirtį, kategoriją, statybos rūšį ir parinkti tinkamiausią pirkimo būdą bei vertinimo kriterijus. Gairėse pateikiami siūlymai, kaip tiksliau apibūdinti pirkimo objektą rengiant techninę specifikaciją, nustatyti kvalifikacijos reikalavimus bei ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijus ir sąlygas, projektavimo paslaugų pirkimo–pardavimo sutarties (toliau – pirkimo sutartis) svarbiausias nuostatas.

Gairių 1 priede pateikiamas orientacinis sąrašas pirkimų, kuriuos pirkimo vykdytojui reikės atlikti, įsigyjant projektavimo ir inžinerines paslaugas, atsižvelgiant į statinių paskirtis ir kategorijas.

Gairėse vartojamos pagrindinės sąvokos atitinka Įstatymuose, Statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais patvirtintuose STR, Lietuvos Respublikos architektūros įstatyme bei kituose norminiuose teisės aktuose nustatytas sąvokas.

2. Nuorodos

Gairėse pateikiamos nuorodos į teisės aktus, kurie yra aktualūs perkant projektavimo paslaugas. Pirkimo vykdymo metu pirkimo vykdytojai turi vadovautis aktualiomis teisės aktų redakcijomis.

- Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas Nr. I-1491
- Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas Nr. XIII-328
- Lietuvos Respublikos statybos įstatymas Nr. I-1240
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas Nr. I-733
- Lietuvos Respublikos architektūros įstatymas Nr. XIII-425
- Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas Nr. VIII-1185
- Architektūros paslaugų teikėjų Europos etikos kodeksas
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 8 d. nutarimas Nr. 1061 „Dėl reikalavimų ir (arba) kriterijų dėl statinio informacinio modeliavimo metodų taikymo“
- Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1S-105
- Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 1S-94
- Kainodaros taisyklių nustatymo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-95
- Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97
- Statybos techninis reglamentas STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713
- Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738
- Statybos techninis reglamentas STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-848
- Statybos techninis reglamentas STR 1.02.01:2017 „Statybos dalyvių atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-880
- Architektų atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. D1-341
- Trečiųjų šalių piliečių architekto profesinės kvalifikacijos pripažinimo Lietuvos Respublikoje tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. D1-39
- Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistų atestavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. IV-146
- Projekto konkurso organizavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. D1-671

-
- Užsakovo informacijos reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. D1-57
 - Statinių projektavimo darbų kainų skaičiavimo rekomendacijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. D1-189
 - Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. D1-401

Papildomai rekomenduojama naudotis:

- Rekomendacijos dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo
- BIM LT projektas

Kitos Tarnybos internetiniame puslapyje patalpintos metodinės pagalbos ir mokomosios priemonės:

- Gairės ir rekomendacijos
- Viešųjų pirkimų įstatymo komentaras
- Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo komentaras
- Inovatyvių viešųjų pirkimų gairės

3. Poreikio nustatymas

Pirkimo vykdytojas, prieš pradėdamas vykdyti projektavimo paslaugų pirkimą, turi įvertinti realų tokių paslaugų poreikį. Toliau pateikiamas orientacinis klausimynas, kuris padės pirkimo vykdytojui išsiaiškinti pirkimo poreikį ir geriau pasiruošti projektavimo paslaugų pirkimui:

- ar projekto rengimas iš tiesų būtinas: yra realus poreikis projektuoti ir statyti naują statinį ir išnagrinėtos kitos alternatyvos, ar esami kiti statiniai negalėtų tenkinti atsiradusio naujo poreikio;
- kokiam objektui bus perkamos projektavimo paslaugos – atskiram statiniui ar statinių grupei, naujai statomam, esamam rekonstruojamam ar kapitaliai remontuojam statiniui, ar statinio paprastajam remontui, ar statinio griovimui;
- kokią problemą sprendžiant ir koku tikslu rengiamas projektas, kas bus statinio naudotojas;
- ar yra teisinės galimybės sumanymo realizavimui: parengti galiojantys teritorijų planavimo dokumentai;
- ar yra finansavimo šaltinis projektavimo paslaugų pirkimui;
- ar reali projekto realizacija: numatomų lėšų dydis bei finansavimo šaltiniai sprendinių realizavimui vėlesniuose etapuose (statybos darbams, statinio eksploatacijai);
- ar buvo anksčiau rengti projektai šiam statiniui, ar saugomos autorių (turtinės, neturtinės) teisės. Jeigu buvo projektai rengti anksčiau, ar jie nėra tinkami realizuoti (pilna apimtimi, dalinai, atliekant korektūrą ar pan.);
- ar yra visi techninės užduoties ir projekto parengimui reikalingi privalomi dokumentai, nurodyti Gairių 3 priede;

- ar nėra privaloma vykdyti architektūrinį (projekto) konkursą pagal [Statybos įstatymo](#) ir [Architektūros įstatymo](#) nuostatas (plačiau apie architektūrinį (projekto) konkursą žr. Gairių 4.3 punkte);
- ar yra motyvuotas sprendimas neatlikti pirkimo naudojantis centralizuotų pirkimų katalogu.

1. Pirkimo objektas

Pirkimo vykdytojas, siekdamas didinti tiekėjų konkurenciją ir atsižvelgdamas į smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų galimybes įvykdyti pirkimo sutartį, turi priimti sprendimą dėl pirkimo objekto (statybos darbų ir projektavimo paslaugų) skaidymo į atskirus pirkimus ar pirkimo dalis, dėl kiekvienos kurių numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, jose apibrėžti šių dalių mastą ir dalyką. Pabrėžtina, kad pirkimo vykdytojams priimant sprendimą pirkti statybos darbus ir projektavimo paslaugas kartu ar atskirai, turi būti atsižvelgiama į skirtingus pirkimo objektų įgyvendinimo etapus, įvertinama, ar neribojama konkurencija, ar skatinamas inovacijų diegimas, ar užtikrinama sprendimų pasirinkimo laisvė, ar suteikiama galimybė teikti pasiūlymus ir įvykdyti pirkimo sutartis smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams, ar siekiant reikiamo rezultato bus racionaliai naudojamos lėšos.

Perkančioji organizacija turi visapusiškai įvertinti su pirkimu susijusias aplinkybes, kodėl skaidyti statybos darbų ir projektavimo paslaugų pirkimą į atskiras dalis ar vykdyti atskirus pirkimus būtų netikslinga, ir nuspėdusi pirkimo neskaidyti į pirkimo dalis ar atskirus pirkimus, šį pagrindimą turi nurodyti pirkimo dokumentuose. Ši nuostata netaikoma vykdant mažos vertės pirkimus ir pirkimus pagal [Pirkimų įstatymą](#).

Sprendimas neskaidyti pirkimo objekto į dalis ar atskirus pirkimus galimas tuomet, kai nurodomos svarbios priežastys dėl pirkimo objekto neskaidymo. Pirkimo objekto neskaidymo pripažinimui teisėtu būtinu proporcingumo principo įgyvendinimas – aplinkybė, jog sprendimas neskaidyti pirkimo objektą yra vienintelis galimas ir būtinu – norimo rezultato neįmanoma pasiekti mažiau varžančiomis priemonėmis.

Pagrindimas dėl pirkimo objekto neskaidymo į dalis turi būti ne deklaratyvus, pavyzdžiui, *pirkimo sutarties vykdymas taptų per brangus ar sudėtingas techniniu požiūriu, skirtingų pirkimo objekto dalių įgyvendinimas būtų susijęs ir perkančioji organizacija privalėtų koordinuoti šių dalių tiekėjus, o tai keltų riziką netinkamai įvykdyti pirkimo sutartį*“, o argumentuotas, pagrįstas, pavyzdžiui, kodėl išskaidytas pirkimas taptų sudėtingas ar kiek pabrangtų pirkimo sutarties vykdymas, kodėl nebūtų užtikrintas racionalus lėšų panaudojimas, kokios kiltų problemos ar rizikos, ir pan.

Perkant projektavimo paslaugas kartu su statybos darbais, pirkimo vykdytojas turi įvertinti tai, jog projekto vykdymo priežiūrą (kurios tikslas – kontroliuoti, kad statinys būtų statomas pagal statinio projektą ir būtų įgyvendinta statinio projekte sukurta statinio architektūra) atliks statybos rangovas (bus atsakingas už teikiamas projekto vykdymo priežiūros paslaugas), todėl gali kilti rizika, kad statybos rangovas gali paveikti projekto sprendinius ir projekto vykdymo priežiūrą ir tokiu atveju gali nukentėti statinio kokybė: gali būti siekiama naudoti pigesnes medžiagas, parenkami sprendiniai, pasižymintys mažesniu ilgaamžiškumu, didinančios būsimo eksploatacines sąnaudas ir pan.

Kita vertus, statybos rangovo žinios gali sudaryti prielaidas parengti praktiškesnę ir finansiškai labiau apgalvotą projektą: tam tikrais atvejais statybos rangovas gali geriau pasiūlyti, kokį sprendinį ar medžiagas konkrečiu atveju geriau naudoti, kokių statinio sprendinių įgyvendinimas bus pernelyg sudėtingas ir brangus, kokie projekto sprendiniai kelia riziką statinio stabilumui ar kokybiniais parametrams, sieks sumažinti statybos defektus, galinčius atsirasti dėl projektavimo ir statybos darbų metu padarytų netikslumų ar klaidų, ir pan.

PASTABA

Įstatymų nuostatos nenumato absoliutaus draudimo dalį pirkimo dokumentų, pavyzdžiui, techninį projektą, rengusiam tiekėjui (ar specialistui) dalyvauti vėlesniame statybos darbų pirkime. Pirkimo vykdytojas galėtų nustatyti tokį apribojimą kiekvienu individualiu atveju tik įsivertinęs perkamą objektą bei su juo susijusias aplinkybes ir tai, kad numaćius tokį ribojimą, ar rinkoje yra pakankamas skaićius tiekėjų, galinćių teikti pasiūlymus bei užtikrinama konkurencija, o tokį sprendimą turi galėti pagrįsti.

Jei pirkimo dokumentuose minėto ribojimo nustatyta nėra, toks tiekėjas pirkime dalyvauti gali, tačiau pirkimo vykdytojas turi užtikrinti lygiateisiškumo, nediskriminavimo, skaidrumo principų laikymąsi ir užtikrinti, kad tokiam tiekėjui, kuris rengė pavyzdžiui, techninę specifikaciją, dalyvaujant jos įgyvendinimo pirkime, nebūtų iškreipta konkurencija. Pirkimo vykdytojas turi imtis tinkamų priemonių (kokios jos – reglamentuojama [Viešųjų pirkimų įstatymo](#) 27 straipsnio 3 ir 4 dalyse / [Pirkimų įstatymo](#) 39 straipsnio 3 ir 4 dalyse), kad dėl tokio tiekėjo dalyvavimo pirkime nebūtų pažeista konkurencija ([Viešųjų pirkimų įstatymo](#) 27 straipsnio 3 dalis / [Pirkimų įstatymo](#) 39 straipsnio 3 dalis). Jei tokiam tiekėjui buvo žinoma tam tikra papildoma informacija dėl techninės specifikacijos rengimo ir jei tokia informacija nebuvo paviėšinta pirkime, ji turi būti atskleista šiame pirkime visiems tiekėjams iki pasiūlymų / paraiškų pateikimo termino pabaigos, kad minėtas tiekėjas neįgytų konkurencinio pranašumo prieš kitus tiekėjus.

Pirkimo vykdytojas turi suteikti galimybę tiekėjui, rengusiam dalį dokumentų ir norinćiam dalyvauti darbų, vykdomų šių dokumentų pagrindu, pirkime įrodyti, kad jis neįgyja nepagrįsto pranašumo prieš kitus tiekėjus, kuris galėtų iškraipyti normalias konkurencijos sąlygas¹. Rekomenduotina pirkimo dokumentuose nurodyti, kad pirkime dalyvaujant tiekėjui, rengusiam dalį pirkimo sąlygų, reikės įrodyti, kad jis neturi konkurencinio pranašumo (pvz., tiekėjas turi pateikti laisvos formos paaiškinimą, kaip visa informacija, kuri jam yra žinoma, nesudarys prielaidų neužtikrinti konkurencijos). Pats tiekėjas turi pagrįsti, o jo pagrindimą vertina pirkimo vykdytojas.

4.1 Pilnos apimties projekto parengimo paslaugų pirkimas

Vadovaujantis [STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“](#) 7.5 punktu projektavimo paslaugų suteikimo sutartis gali būti sudaroma viena abiem projekto etapams (techniniam projektui ir darbo projektui) arba atskirai kiekvienam statinio projekto etapui (techniniam projektui, darbo projektui); vienam etapui – techniniam darbo projektui, supaprastintam projektui (naujos statybos, rekonstravimo), paprastojo remonto ar griovimo projektui, kapitalinio, paprastojo remonto ar griovimo aprašui, pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirties keitimo projektui.

Perkant projektavimo paslaugas rekomenduojama techninio, darbo projekto parengimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugas pirkti kartu, kadangi vadovaujantis [STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“](#) 9 punkto² nuostatomis darbo projektą turi rengti projektuotojas, parengęs techninį projektą

¹ 2005 m. kovo 3 d. Europos Teisingumo Teismo sprendimas sujungtose bylose [C-21/03 ir C-34/03](#) Fabricom SA prieš Belgiją

² [STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“](#) 9. Darbo projektą rengia projektuotojas, parengęs techninį projektą. Kitas projektuotojas gali rengti darbo projektą, jei:
9.1. projektuotojas, parengęs techninį projektą:
9.1.1. nutraukė projektavimo veiklą arba nebeegzistuoja;

(išskyrus šiame punkte nurodytas išimtis) bei vadovaujantis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ 77 punkto³ nuostatomis statinio projekto vykdymo priežiūrą atlieka statinio projekto rengėjas (išskyrus 79 punkte nurodytas išimtis⁴).

Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, jei darbo projekto parengimo paslaugos perkamos kartu su statybos darbais ir darbo projekto parengimui statybos rangovas samdys kitą projektuotoją (ne techninio projekto autorių), privaloma iš techninio⁵ projekto autoriaus gauti statinio techninio projekto vadovo pritarimą darbo projekto brėžiniams ir statinio techninio projekto architektūrinės dalies vadovo pritarimą darbo projekto architektūrinės dalies darbo brėžiniams. Tik tokiu atveju laikoma, kad darbo projektas atitinka techninio projekto sprendinius ir tik pagal tokius projekto dokumentus (darbo brėžinius) statybos rangovas gali vykdyti statybos darbus. Rekomenduojama, kad už šio pritarimo gavimą būtų atsakingas ne rangovas, o pats pirkimo vykdytojas, taip pat tokių pritarimų davimo pareiga, sąlygos ir tvarka būtų nustatyta techninio projekto parengimo paslaugų sutartyje.

Pažymėtina, kad perkant tik projektavimo paslaugas ir tuo pačiu pirkimu neįsigyjant projekto vykdymo priežiūros paslaugų, sukuriama ydinga situacija, kuomet „užprogramuojamas“ poreikis vėliau vykdyti neskelbiamus pirkimus, kurių metu tiekėjo siūlomos projekto vykdymo priežiūros paslaugų kainos nėra veikiamos konkurencijos.

Kartu perkant projektavimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugas, šios paslaugos įsigyjamoms jų neišskiriant į atskiras pirkimo dalis ar atskirus pirkimus ir gali būti pasirenkamas vienas iš šių variantų:

1. techninio ir darbo projektų parengimo (kai projektavimas vykdomas dviem etapais) bei projekto vykdymo priežiūros (kai ji privaloma ar kai ją numatoma vykdyti) paslaugų pirkimas;
2. techninio darbo projekto parengimo (kai projektavimas vykdomas vienu etapu) ir projekto vykdymo priežiūros (kai ji privaloma ar kai ją numatoma vykdyti) paslaugų pirkimas;
3. techninio projekto parengimo (kai projektavimas vykdomas dviem etapais ir sudaromos atskiros sutartys su keliais projektuotojais atskiriems projekto etapams) ir projekto vykdymo priežiūros (kai ji privaloma ar kai ją numatoma vykdyti) paslaugų pirkimas;
4. supaprastinto projekto parengimo (kai pagal teisės aktų reikalavimus gali būti rengiamas supaprastintas projektas) ir projekto vykdymo priežiūros (kai ji privaloma ar kai ją numatoma vykdyti) paslaugų pirkimas.

Tokiais atvejais pirkimo vykdytojas turi prašyti tiekėjo pasiūlyme pateikti (išskirti) kiekvienos paslaugos kainą (įkainį).

9.1.2. neprieštaravo, kad darbo projektą parengtų kitas projektuotojas, apie tai statytojui patvirtindamas raštu ar nurodė techninio projekto projektavimo darbų sutartyje;

9.1.3. gavęs statytojo sutikimą raštu, pasamdė kitą projektuotoją darbo projektui parengti;

9.2. statybos darbai perkami kartu su projektavimo darbais (pagal statytojo parengtą techninį projektą) ir statybos rangovas atrenkamas konkurso būdu.

³ STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ 77. Statinio projekto vykdymo priežiūrą (statybos metu), statinio projektuotojo (kai statinio projektas rengiamas dviem etapais – statinio techninio projekto projektuotojo) pavedimu, atlieka statinio projekto rengėjas pagal statytojo (užsakovo) ir statinio projektuotojo pasirašytą statinio projekto vykdymo priežiūros sutartį.

Projektavimo darbų rangos sutartyje turi būti numatyta statinio projekto rengėjo prievolė atlikti statinio projekto vykdymo priežiūrą, nustatyta jos kaina ar kainos apskaičiavimo taisyklės, atsižvelgiant į statybos terminus, kurių sutarties šalys turi laikytis, sudarydamos statinio projekto vykdymo priežiūros sutartį.

⁴ STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ 79. Statytojas (užsakovas) gali pasirinkti kitą statinio projektuotoją (neprojektavusį statomo statinio), turintį teisę užsiimti atitinkama veikla ir sudaryti su juo statinio projekto vykdymo priežiūros sutartį, šiais atvejais:

79.1. gavus statinio projektuotojo rašytinį sutikimą;

79.2. statinio projektuotojo nebėra (nebeveikia statinio projektą parengusi projektavimo įmonė) arba joje nebedirba statinio projekto priežiūros vadovas, turintis teisę vadovauti atitinkamai veiklai;

79.3. statinio projektuotojas fizinis asmuo jau nesiverčia projektavimo veikla, neturi šios veiklos verslo liudijimo ir atestato / ar teisės vadovauti atitinkamai veiklai arba yra miręs.

⁵ STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 57 punktas.

4.2 Projekto dalių parengimo paslaugų pirkimas

Galimi atvejai, kai tikslinga projektavimo paslaugų pirkimą vykdyti atskiroms projekto dalims. [STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“](#) 7.5 punkte numatyta: „Projektavimo darbų rangos sutartis gali būti sudaroma: <...> atskiros sutartys su keliais projektuotojais atskiriems projekto etapams, *atskiroms projekto dalims* ar tam tikrų statinių projektams parengti“.

Perkant projektavimo paslaugas atskiroms projekto dalims parengti, kai sudaromos sutartys su keliais projektuotojais, pirkimo objektas gali būti apibrėžiamas taip pat, kaip ir perkant pilnos apimties projekto parengimą, bet tik nurodant konkrečią projekto dalį ar dalis:

1. techninio ir darbo projekto dalių (pavyzdžiui, susisiekimo, konstrukcijų, vandentiekio ir nuotekų šalinimo ir t.t.) parengimo (kai projektavimas vykdomas dviem etapais) bei projekto vykdymo priežiūros (kai ji privaloma ar kai ją numatoma vykdyti) paslaugų pirkimas;
2. techninio darbo projekto dalių (pavyzdžiui, susisiekimo, konstrukcijų, vandentiekio ir nuotekų šalinimo ir t.t.) parengimo (kai projektavimas vykdomas vienu etapu) ir projekto vykdymo priežiūros (kai ji privaloma ar kai ją numatoma vykdyti) paslaugų pirkimas;
3. techninio projekto dalių (pavyzdžiui, susisiekimo, konstrukcijų, vandentiekio ir nuotekų šalinimo, ir t.t.) parengimo (kai projektavimas vykdomas dviem etapais ir atskiromis sutartys su keliais projektuotojais atskiriems projekto etapams) bei projekto vykdymo priežiūros (kai ji privaloma ar kai ją numatoma vykdyti) paslaugų pirkimas.

Pirkimo vykdytojas, pirkdamas projekto dalių parengimo paslaugas, gali numatyti, kad bus perkamas techninio projekto parengimas, išskyrus vieną projekto dalį, kuri bus perkama atskirai. Pvz. techninio projekto parengimui sudaroma viena sutartis su projektuotoju, tačiau projekto technologinės dalies parengimui bus sudaroma atskira sutartis arba po architektūrinės idėjos konkurso su laimėtoju sudaroma sutartis tik projekto architektūrinės dalies parengimui, o kitų projekto dalių parengimui bus vykdomas atskiras pirkimas ir pan.

Pažymėtina, kad projekto vadovą skiria (samdo) statytojas arba jo pavedimu projektuotojas⁶, o kai sudaromos atskiros sutartys su keliais projektuotojais, sutartyse nurodoma, kuris iš projektuotojų yra pagrindinis ir, statytojui pavedus, privalo paskirti (pasamdyti) viso projekto vadovą⁷. Atsižvelgiant į tai, sutartyse dėl projekto dalių parengimo turi būti nurodytas viso projekto vadovas ir aiškiai apibrėžtos projekto vadovo ir projekto dalių vadovų atsakomybių ribos, funkcijos, sprendinių derinimo tvarka, paslaugų teikimo terminai ir kt.

4.3 Projekto (architektūrinis) konkursas, projekto architektūrinės dalies pirkimas

Vadovaujantis [Architektūros įstatymo](#) 13 straipsnio 2 dalimi, savivaldybių taryboms nustatyta imperatyvi pareiga nustatyti ir patvirtinti architektūriniu, urbanistiniu, valstybiniu ar viešojo intereso požiūriu reikšmingų objektų sąrašus, dėl kurių planavimo ar projektavimo turi būti rengiami architektūriniai projekto konkursai, skirti statinio architektūrinei idėjai ar urbanistinei idėjai išreikšti, užtikrinantys šių objektų architektūros kokybę pagal [Architektūros įstatymo](#) 11 straipsnyje nustatytus architektūros kokybės kriterijus.

⁶ STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 18 punktas

⁷ STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 19 punktas

[Architektūros sektoriaus profesiniame standarte](#), kuris apibrėžia architektūros sektoriaus pagrindinius veiklos procesus, aprašo sektoriaus kvalifikacijas, architektų profesinę veiklą, [Statybos įstatyme](#) ir Įstatymuose apibrėžtos sąvokos:

- a) **architektūrinis idėjinis projektas** – architektūros kūrinys, eskizinis projektas, skirtas statinio, statinio interjero, kraštovaizdžio objekto architektūrinei idėjai išreikšti⁸;
- b) **architektūrinis konkursas** – architektūriniu, urbanistiniu, valstybiniu ar viešojo intereso požiūriu reikšmingų objektų planavimo ar projektavimo atvejais rengiamas konkursas, skirtas geriausiai statinio interjero, architektūrinei ir (ar) urbanistinei idėjai, teritorijos vystymo koncepcijai išreikšti⁹;
- c) **architektūrinis projektas** – architektūros kūrinys, statinio projekto architektūrinių sprendinių visuma, apimanti, bet neapsiribojanti pastato idėja, jos menine išraiška, kompozicija, medžiagiškumu, funkcija, sklypo, kuriame projektuojamas statinys, sutvarkymo sprendiniais ir pan.¹⁰
- d) **projekto konkursas** – procedūra, kai pirkimo vykdytoji suteikiama galimybė įsigyti pateiktą ir vertinimo komisijos išrinktą planą ar projektą (paprastai teritorijų planavimo, architektūros, inžinerijos, duomenų apdorojimo, finansų inžinerijos). Projekto konkurso dalyviams gali būti skiriami prizai ar piniginės išmokos¹¹;
- e) **projektiniai pasiūlymai** – pasiūlymai, kurių tikslas – išreikšti projektuojamo statinio architektūros ir kitų pagrindinių sprendinių idėją ir kurie pateikiami kaip informacija visuomenei apie numatomą statinių projektavimą bei gali būti naudojami rengiant specialiuosius architektūros reikalavimus, specialiuosius saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimus, specialiuosius paveldosaugos reikalavimus¹².

[Architektūros įstatyme](#) nurodyta, kad architektūriniu, urbanistiniu, valstybiniu ar viešojo intereso požiūriu reikšmingų objektų (pavyzdžiui, statinių miestų senamiesčiuose, centrinėse miestų dalyse, kultūros paveldo objektų teritorijose ir pan.) planavimo ar projektavimo atvejais turi būti rengiami architektūriniai konkursai, skirti geriausiai statinio architektūrinei idėjai, pateikiamai projektiniuose pasiūlymuose, išreikšti. Architektūrinės idėjos išrinkimas ir projektinių pasiūlymų suformulavimas savo esme yra pačios pirminės ir svarbiausios projektavimo paslaugų įgijimo stadijos, kuomet projektuojami, pavyzdžiui, statiniai miestų senamiesčiuose, centrinėse miestų dalyse, statiniai kultūros paveldo objektų teritorijose.

Siekiant išrinkti geriausią architektūrinę idėją (įgyti architektūrinį idėjinį projektą) turi būti organizuojamas projekto konkursas vadovaujantis [Projekto konkurso organizavimo taisyklėmis](#) (toliau – projekto (architektūrinis) konkursas).

Projekto (architektūrinis) konkursas organizuojamas kaip dalis procedūros, kuria siekiama sudaryti paslaugų pirkimo sutartį, ir (arba) gali būti numatyta konkurso dalyvius apdovanoti prizais ar piniginėmis premijomis. Pirkimo vykdytojas turi teisę neskelbiamų derybų būdu pirkti paslaugas iš konkurso laimėtojo (į derybas kviečiant projekto konkurso laimėtoją) arba vieno iš jų (į derybas kviečiant visus projekto konkurso laimėtojus). Informacija apie ketinimą paslaugų pirkimą tęsti neskelbiamų derybų būdu ir sudaryti paslaugų pirkimo sutartį su konkurso laimėtoju ar vienu iš jų turi būti nurodyta skelbime apie projekto konkursą.

Vykdamas projekto (architektūrinius) konkursus rekomenduojama vadovautis [Laikinių architektūrinių konkursų organizavimo nuostatais](#)¹³ ir [Europos architektų tarybos \(Architects' Council of Europe\)](#)

⁸ [Architektūros sektoriaus profesinio standarto](#) 4.1 papunktis

⁹ [Architektūros sektoriaus profesinio standarto](#) 4.2 papunktis

¹⁰ [Architektūros sektoriaus profesinio standarto](#) 4.3 papunktis

¹¹ [Viešųjų pirkimų įstatymo](#) 2 straipsnio 28 dalis, [Pirkimų įstatymo](#) 2 straipsnio 24 dalis

¹² [Statybos įstatymo](#) 2 straipsnio 45 punktis

¹³ [Laikinieji architektūrinių konkursų nuostatai](#), patvirtinti Lietuvos architektų rūmų tarybos 2019 m. balandžio 13 d. sprendimu Nr.T18/01 (pakeista Lietuvos architektų rūmų tarybos 2020 m. sausio 22 d. sprendimu Nr.T20-01)

rekomendacijomis¹⁴ (toliau – ACE rekomendacijos) tiek, kiek jie neprieštaruoja imperatyvioms pirkimus ir projektų konkursų vykdymą reglamentuojančioms teisės normoms.

ACE rekomendacijose numatyta, kad siekiant įgyti architektūrinį projektą, dalyviams keliami tik profesinės kvalifikacijos ir teisės verstis architekto veikla reikalavimai. Architektūrinio projekto konkurse negali būti draudžiama dalyvauti asmenų grupei ar išskirtinai tam pirkimui susibūrusiai komandai (keletui fizinių ar juridinių asmenų), kad pavieniai architektai ar smulkios projektavimo įmonės galėtų išpildyti kitus būtinuosius papildomus kriterijus.

Nustatant architektūrinio projekto vertinimo kriterijus turi būti atsižvelgiama į [Architektūros įstatymo](#) 11 straipsnyje nurodytus architektūros kokybės kriterijus. Papildomai gali būti numatomi ir vertinami eksploatacinių sąnaudų, tvarumo ir patvarumo kokybiniai kriterijai:

Eksploatavimo sąnaudos – tai išlaidos, užtikrinančios ilgalaikio materialiojo turto naudojimą veikloje, taip pat kompleksas profilaktinių priežiūros (ne remonto) priemonių, kuriomis siekiama, kad ilgalaikis materialusis turtas per numatytąjį naudojimo laiką atitiktų savo paskirtį. Prie eksploatacinių išlaidų priskiriami mokesčiai už komunalines paslaugas (šalto vandens tiekimą, kanalizaciją, dujas, elektrą, šiluminę energiją, šiukšlių (sniego) išvežimą ir panašiai), naudojimąsi liftu, taip pat lauko durų signalizacijos priežiūros, dūmtraukių valymo, eksploatuojamo objekto šildymo sistemų bandymų ir parengimo žiemai, patalpų vidaus inžinerinės įrangos avarijų likvidavimo išlaidos, šildymo ir karšto vandens tiekimo sistemų reguliavimo, pastatų šildymo sistemų bandymų ir parengimo žiemai išlaidos, išlaidos, užtikrinančios saugų statinių ir įrengimų naudojimą, gaisrinę statinių saugą, ūkio subjektui priklausančios teritorijos priežiūros išlaidos (valymas, želdynų priežiūra ir panašiai), taip pat kitos teisės aktuose nurodytos eksploatacinės išlaidos.

Patvarumas – pasirinkti sprendiniai ir medžiagos leidžia suteikti statiniui ir/ar statinio inžinerinėms sistemoms ar atskiroms jų dalims ilgesnį garantinį laikotarpį nei teisės aktuose numatytas minimalus garantinis laikotarpis ([Statybos įstatymo](#) 41 str., [Lietuvos Respublikos civilinio kodekso](#) 6.698 str.). Jeigu projektuotojas pasirinktus sprendinius pagrindžia įrodydamas jų ilgaamžiškumą ir atsparumą, bei remdamasis šiais sprendiniais motyvuotai prognozuoja didesnį patvarumą ir ilgesnį statinio ar jo atskirų dalių garantinį terminą nei [Statybos įstatyme](#) ir statybos techniniuose reglamentuose numatyti minimalūs reikalavimai, už tokius sprendinius gali būti skiriami papildomi balai atrenkant geriausią pasiūlymą.

Tvarumas – efektyvus medžiagų panaudojimas sumažinant statybos darbų poveikį aplinkai (klimato kaitai), teikiant prioritetą žiedinės ekonomikos principo įgyvendinimui visą statinio gyvavimo ciklą. Projektuojant galėtų būti pagrindžiamas nurodant planuojamų panaudoti perdirbtų, CO2 neišskiriančių medžiagų kiekį statinio statyboje ir/ar rekonstrukcijoje. (ES tvarios statybos strategija: <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/carriage/strategy-for-a-sustainable-built-environment/report?sid=6001>)

Lentelė Nr.1 Architektūrinio projekto vertinimo kriterijai

Kriterijai
Kaina
Architektūros kokybės kriterijai:
1. urbanistinis integralumas

¹⁴ European Public Procurement Legislation and Architects' Services: Recommendations and Guidelines for Transposition into National Law Adopted by the ACE General Assembly on 24 April 2014

2. atitiktis darnaus vystymosi principui
3. statybos ir kuriamos aplinkos kokybė (ergonomiškumas), ilgaamžiškumas
4. inovatyvumas (naujų technologijų, medžiagų, architektūrinių, urbanistinių sprendimų panaudojimas)
5. aplinkos pritaikymas visiems visuomenės nariams – projektavimo visiems (universalus dizaino) principų taikymas
6. vientisa architektūrinė idėja
7. funkcionalios pastato struktūros kūrimas
8. estetika
9. sprendimų racionalumas, įvertinus statinio projektavimo ir projekto realizavimo kainos santykio optimalumą
Eksplotavimo sąnaudos
Patvarumas
Tvarumas
Kiti kriterijai

Pirkimo vykdytojas, nustatydamas architektūrinio projekto vertinimo kriterijų lyginamuosius svorius (koeficientus ar reikšmes), neturi skirti didžiausio svorio kainos kriterijui, o kokybiniais kriterijams turi svorius paskirstyti atsižvelgiant į būsimą ar esamą statinio vietą, aplinką, siekiamus tikslus ir kitus reikalavimus. Kiekvienu konkrečiu atveju pats pirkimo vykdytojas yra atsakingas už svorių suteikimą kiekvienam kriterijui. Pažymėtina, kad architektūrinio projektavimo paslaugų atlikimo termino kriterijaus nerekomenduojama nustatyti kaip vertinimo kriterijaus, o, jei jis nustatomas – rekomenduojama nesuteikti jam esminės reikšmės lyginant su kitais kriterijais.

Vadovaujantis [Statybos įstatymo](#) 12 straipsnio 4 dalies nuostata, projekto architektūrinę dalį parengti gali tik atestuoti architektai. Atkreiptinas dėmesys, kad [Statybos įstatymo](#) 12 straipsnio 14 dalies 4 punkte nurodyta, kad atestuoti architektai turi pareigą laikytis Europos architektų tarybos priimto [Architektūros paslaugų teikėjų Europos etikos kodekso](#) (toliau – Etikos kodeksas). Etikos kodekse nustatyta, kad architektūros paslaugų teikėjas nedalyvauja jokiuose projektų ar konkurenciniuose konkursuose ir neteikia pasiūlymo, kai darbo ar paslaugų kokybės vertinimas arba būsimų paslaugų teikėjo profesinės kvalifikacijos vertinimas nėra dominuojantis kriterijus.

Atsižvelgiant į tai, pirkimo vykdytojas, vykdydamas ne tik projekto (architektūrinį) konkursą, bet ir pirkdamas projekto, kuriame privaloma projekto architektūrinė dalis, rengimo paslaugas, turėtų taikyti su teikiamų paslaugų kokybe ir (ar) tiekėjo personalo (architekto), paskirto vykdyti sutartį, profesine kvalifikacija susijusius vertinimo kriterijus.

4.4 Privalomas statinio informacinio modeliavimo (BIM) metodų taikymas

Įstatymuose nustatyta¹⁵, kad pirkimo vykdytojai pirkimo dokumentuose, be kitų reikalavimų, privalo nurodyti kriterijus dėl BIM metodų taikymo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir (ar) jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais ir tvarka, jeigu taikytina.

2021 m. gruodžio 8 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė [nutarimą Nr. 1061 „Dėl reikalavimų ir \(arba\) kriterijų dėl statinio informacinio modeliavimo metodų taikymo“](#) (toliau – Nutarimas Nr. 1061), kuriame nustatyta, kokiais atvejais pirkimo vykdytojai pirkimo dokumentuose turi nurodyti reikalavimus ir (arba) kriterijus dėl privalomo BIM metodų taikymo aplinkos ministro nustatyta tvarka.

Nutarimo Nr. 1061 1 punkte nustatyta, kad reikalavimai ir (arba) kriterijai dėl privalomo BIM metodų taikymo aplinkos ministro nustatyta tvarka turi būti nurodyti pirkimo dokumentuose tais atvejais, kai perkama:

- ypatingųjų statinių kategorijai priskiriamų statinių naujos statybos, rekonstravimo projektavimo paslaugos, naujos statybos, rekonstravimo darbai,
- kilnojamųjų daiktų (elektros energijos persiuntimui skirtų žemosios ir vidutinės įtampos elektros oro linijų, oro kabelių linijų, požeminių ir povandeninių kabelių linijų ir jų technologinių priklausinių, įskaitant transformatorines ir transformatorių pastotes ir jose įrengtus įrenginius, požeminių kabelių kanalų, linijas laikinųjų atramų ir kitų technologinių priklausinių, taip pat vartotojo elektros įrenginių, mažo ir vidutinio slėgio dujotiekių, ryšių linijų, ryšių kabelių, ryšių kabelių kanalų sistemų (toliau – kilnojamieji daiktai)) įrengimo, pertvarkymo projektavimo paslaugos, įrengimo, pertvarkymo darbai,
- kvartalų atnaujinimo (modernizavimo) projektavimo paslaugos, atnaujinimo (modernizavimo) darbai įgyvendinant urbanizuotose teritorijose esančių kvartalų atnaujinimo (modernizavimo) projektus.

BIM metodus taikyti privaloma, kai aukščiau išvardinti statiniai, kilnojamieji daiktai, kvartalai atitinka visas šias nurodytas sąlygas:

1. statybos skaičiuojamoji kaina, nustatyta pagal valstybės įmonės Statybos produkcijos sertifikavimo centro registruotų ir oficialiai paskelbtų rekomendacijų dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo palyginamuosius ekonominius rodiklius, arba planuojama įrengimo, pertvarkymo investicijų suma yra lygi arba viršija:
 - pastatams – 5 mln. eurų, ,
 - inžineriniams statiniams, kilnojamiesiems daiktams – 10 mln. eurų,
 - įgyvendinant urbanizuotose teritorijose esančių kvartalų atnaujinimo (modernizavimo) projektus atnaujinamiems (modernizuojamiems) kvartalams – 5 mln. eurų;
2. projektavimo paslaugų pirkimų procedūros pradėtos po 2022 m. vasario 28 d., išskyrus atvejus, kai pirkimų procedūros atliekamos pagal iki 2022 m. vasario 28 d. sudarytas preliminariąsias sutartis, kurių pagrindu vyksta atnaujintas tiekėjų varžymasis, ar sukurtas dinamines pirkimo sistemas, pagal kurias atliekami pirkimai.

Nutarimo Nr. 1061 4 punkte nustatyta, kad palaipsniui kas dvejus metus statybos skaičiuojamosios kainos ir investicijų sumos, nuo kurių būtų privaloma taikyti BIM metodus, mažinamos.

Atkreiptinas dėmesys, kad Nutarime Nr. 1061 visos statybos skaičiuojamosios kainos ir investicijų sumos eurais nurodytos su visais mokesčiais, įskaitant ir pridėtinės vertės mokestį (PVM).

¹⁵ [Viešųjų pirkimų įstatymo](#) 35 straipsnio 2 dalies 13 punktas; [Pirkimų įstatymo](#) 48 straipsnio 2 dalies 12 punktas

Nutarimo Nr. 1061 2 punkte nurodyta, jog BIM metodai, reikalavimai dėl BIM metodų taikymo ir sąlygos, nurodytos 1 punkte, neprivalomi pirkimo vykdytojams, kai perkamos projektinių pasiūlymų rengimo paslaugos ir kai perkami kultūros paveldo statinių (ar jų dalių) ir kitų kultūros paveldo objektų tvarkybos darbai ir tvarkomieji statybos darbai.

Nutarimo Nr. 1061 3 punktu rekomenduojama pirkimo vykdytojams reikalavimus ir (arba) kriterijus dėl BIM metodų taikymo nurodyti pirkimo dokumentuose ir tais atvejais, kai perkamos ypatingųjų statinių kategorijai priskiriamų statinių naujos statybos, rekonstravimo projektavimo paslaugos, naujos statybos, rekonstravimo darbai, kilnojamųjų daiktų įrengimo, pertvarkymo projektavimo paslaugos, įrengimo, pertvarkymo darbai, kvartalų atnaujinimo (modernizavimo) projektavimo paslaugos, atnaujinimo (modernizavimo) darbai įgyvendinant urbanizuotose teritorijose esančių kvartalų atnaujinimo (modernizavimo) projektus, kai statiniai, kilnojamieji daiktai, kvartalai neatitinka Nutarimo Nr. 1061 1 punkte nurodytų sąlygų.

Aplinkos ministras 2022 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. D1-57 patvirtino „[Užsakovo informacijos reikalavimus](#)“ – šiuo metu pagrindinį dokumentą, užtikrinantį bendradarbiavimu pagrįstą privalomą BIM metodų taikymą viešajame sektoriuje¹⁶. Užsakovo informacijos reikalavimai yra privalomas dokumentas pirkimo vykdytojams perkant Nutarime Nr. 1061 nustatytas ypatingųjų statinių kategorijai priskiriamų statinių naujos statybos, rekonstravimo projektavimo paslaugas ir pačius naujos statybos, rekonstravimo darbus, kilnojamųjų daiktų įrengimo, pertvarkymo projektavimo paslaugas, įrengimo, pertvarkymo darbus, urbanizuotose teritorijose atnaujinamų kvartalų modernizavimo projektavimo paslaugas, modernizavimo darbus. Statiniai, kilnojamieji daiktai ir kvartalai turi atitikti visas Nutarime Nr. 1061 nurodytas sąlygas.

Aplinkos ministerija su partneriais Vilniaus Gedimino technikos universitetu, Kauno technologijos universitetu, akcine bendrove Lietuvos automobilių kelių direkcija, valstybės įmone Turto bankas ir viešąja įstaiga Statybos sektoriaus vystymo agentūra įgyvendina projektą Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0029 „Priemonių, skirtų viešojo sektoriaus statinių gyvavimo ciklo procesų efektyvumui didinti, taikant statinio informacinį modeliavimą, sukūrimas“ (toliau – [BIM-LT projektas](#)). BIM-LT projekto metu rengiamas nacionalinis statybos informacijos klasifikatorius bei rengiami pasiūlymai dėl BIM metodų taikymo dokumentų projektinių nuostatų, kurie derinami su suinteresuotomis institucijomis ir organizacijomis, visuomene.

Aplinkos ministerijos interneto svetainėje www.statyba40.lt skelbiami visi priimti statybos sektoriaus skaitmeninimo srities dokumentai ir rengiamų dokumentų projektai, kita naudinga informacija.

5. Konkrečios projektavimo paslaugų pirkimo sutarties vertės nustatymas ir pirkimo būdo parinkimas

Prieš pradėdamas projektavimo paslaugų pirkimą, pirkimo vykdytojas privalo nustatyti numatomą pirkimo vertę, kuri apskaičiuojama vadovaujantis [Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodika](#), ir nustatyti, kokios vertės (tarptautinį, supaprastintą (ne mažos vertės), supaprastintą mažos vertės) pirkimą turės vykdyti.

Konkrečios projektavimo paslaugų pirkimo sutarties vertė gali būti nustatoma keliais būdais:

- įvertinus kitų panašių pirkimų rezultatus, kurių metu buvo perkamos analogiškų statinių projektavimo paslaugos. Tokiu atveju pirkimo vykdytojui rekomenduojama įvertinti ne tik savo vykdytus pirkimus, bet ir kitų pirkimų viešai skelbiamus duomenis (ataskaitas, paskelbtas sutartis ir pan.);

¹⁶ <https://statyba40.lt/naujienos/viesasis-sektorius-pereina-prie-privalomo-statinio-informacinio-modeliavimo-metodu-taikymo/>

- įvertinus nepriklausomų ekspertų, institucijų ar kitų rinkos dalyvių konsultacijas. Jos turi būti vykdomos nepažeidžiant viešųjų pirkimų principų ir nesukuriant išskirtinių sąlygų konsultacijose dalyvavusiems tiekėjams (daugiau informacijos apie rinkos konsultacijas Tarnybos parengtose gairėse „[Rinkos konsultacijos: iššūkiai ir galimybės](#)“;
- vadovaujantis [Statinių projektavimo darbų kainų skaičiavimo rekomendacijomis](#).

[Statinių projektavimo darbų kainų skaičiavimo rekomendacijose](#) pateikti statinio techninio darbo projekto (techninio projekto ir darbo projekto) parengimo, pastatų atnaujinimo (modernizavimo) projekto parengimo, statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų ir kitų projektavimo paslaugų kainų skaičiavimo metodiniai nurodymai. Rekomendacijos taikomos statybos dalyviams planuojant investicijas ar nustatant pastatų, inžinerinių statinių projektavimo ir statinio projekto priežiūros vykdymo paslaugų orientacines kainas, taikant procentinį metodą (kai nustatoma procentinė vertės išraiška nuo statinio statybos skaičiuojamosios kainos) arba taikant tiesioginį išlaidų apskaičiavimą.

Pirkimo vykdytojas statinio statybos skaičiuojamąją kainą gali nustatyti pagal viešosios įstaigos Statybos sektoriaus vystymo agentūra (toliau – SSVA) tinklalapyje registruotus aktualius bendruosius ekonominius normatyvus statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymui¹⁷. Atsižvelgęs į statinio paskirtį, apimtį, statybos sąlygas ir pan., įvertinęs statinio statybos skaičiuojamąją kainą, Pirkimo vykdytojas gali apskaičiuoti konkrečios projektavimo paslaugų pirkimo sutarties vertę pagal aukščiau nurodytus būdus.

6. Pirkimo techninė specifikacija

Pirkimo techninė specifikacija rengiama vadovaujantis [Viešųjų pirkimų įstatymo](#) 37 straipsniu ir [Pirkimų įstatymo](#) 50 straipsniu. Ji turi būti parengta taip, kad užtikrintų sąžiningą konkurenciją ir nediskriminuotų teikėjų, būtų pasiektas norimas projektavimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugų rezultatas. Vadovaujantis [Statybos įstatymo](#) 2 straipsnio 102 dalimi, techninė užduotis (atitinka [Viešųjų pirkimų įstatyme](#) nurodytą techninę specifikaciją) – dokumentas, kuriame nurodomos visos statinio projekto rengimo paslaugos ir planuojamo statyti statinio pagrindiniai funkciniai, architektūriniai, techniniai, kokybiniai, ekonominiai, kiti rodikliai ir reikalavimai, kuriais būtina vadovautis rengiant statinio projektą.

Techninėje užduotyje turi būti tiksliai, aiškiai ir nedviprasmiškai apibūdintas pirkimo objektas, nurodytos būsimos statinio naudojimo charakteristikos, leidžiančios nustatyti projekto apimtį, paslaugų suteikimo terminai ir būtini minimalūs valandiniai laiko resursai (projekto vykdymo priežiūros paslaugų minimalus valandų skaičius objekte). Techninėje užduotyje neturėtų būti pateikiami nei per daug detalūs reikalavimai, ribojantys projekto rengėjo indėlį, nei per daug abstraktūs, kurie neleistų projekto rengėjui suprasti sumanymo, laukiamo rezultato. Pavyzdinė techninė užduotis pateikiama Gairių 3 priede.

Pažymėtina, kad apibūdinant pirkimo objektą techninėje specifikacijoje (techniniame projekte) negali būti nurodytas konkretus modelis ar tiekimo šaltinis, konkretus procesas, būdingas konkrečiam tiekėjo tiekiamoms prekėms ar teikiamoms paslaugoms, ar prekių ženklas, patentas, tipai, konkreti kilmė ar gamyba, dėl kurių tam tikriems subjektams ar tam tikriems produktams būtų sudarytos palankesnės sąlygos arba jie būtų atmesti. Toks nurodymas yra leidžiamas išimties tvarka, kai pirkimo objekto yra neįmanoma tiksliai ir suprantamai apibūdinti pagal [Viešųjų pirkimų įstatymo](#) 37 straipsnio 4 dalyje ir [Pirkimų įstatymo](#) 50 straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus. Šiuo atveju nurodymas pateikiamas įrašant žodžius „arba lygiavertis“.

¹⁷ Rekomendacijos dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo

REKOMENDUOJAMA

Techninėje užduotyje pirkimo vykdytojas turėtų nurodyti orientacinį investicijų dydį (kai jis žinomas), numatomą skirti darbams, projekto realizavimui, kad projekto rengėjai teikdami pasiūlymą galėtų kuo tiksliau įvertinti numatomas projektavimo apimtis.

Viešųjų pirkimų įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje ir Pirkimų įstatymo 50 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad visų pirkimų, skirtų fiziniams asmenims (visai visuomenei, pirkimo vykdytojo valstybės tarnautojams ar darbuotojams), techninės specifikacijos, išskyrus pagrįstus atvejus, turėtų būti parengtos taip, kad jose būtų atsižvelgta į neįgalųjų kriterijus ir tinkamumą visiems naudotojams. Jeigu Europos Sąjungos ar nacionalinės teisės aktu yra nustatyti privalomi neįgalųjų kriterijai ir tinkamumo visiems naudotojams kriterijai, pirkimo vykdytojas, rengdamas technines specifikacijas, privalo jais vadovautis.

Techninėje užduotyje privaloma numatyti, kokie universaliojo dizaino reikalavimai, įgyvendinant principą „*ta, kas tinka neįgaliesiems, tinka visiems*“, yra keliami konkretaus pirkimo atveju ir kuriuos tiekėjas privalės įgyvendinti rengdamas projektą. Dažniausiai išskiriami universaliojo dizaino principai pateikiami Gairių 3 priede.

Jeigu pirkimo vykdytojas nori universaliojo dizaino sprendinių įgyvendinimą numatyti kaip pasiūlymo vertinimo kriterijų, tokiu atveju rekomenduojama vykdyti projekto konkursą ir kaip vieną iš vertinimo kriterijų numatyti universaliojo dizaino principų įgyvendinimą. Plačiau apie projekto konkursą žr. Gairių 4.3 skyriuje

7. Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai

Pirkimo vykdytojas privalo išsiaiškinti, ar tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti pirkimo sąlygas, todėl jis turi teisę pirkimo dokumentuose nustatyti **būtinus** tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus ir nurodyti šių reikalavimų atitiktį patvirtinančius dokumentus. Nustatyti tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs. Tikrinant tiekėjų kvalifikaciją, pasirinktinai atsižvelgiama į:

1. teisę verstis atitinkama veikla;
2. finansinį ir ekonominį pajėgumą;
3. techninį ir profesinį pajėgumą.

Vykdamas supaprastintus (ne mažos vertės) bei tarptautinės vertės pirkimus ir nustatant tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus, privaloma (vykdamas supaprastintus mažos vertės pirkimus – rekomenduojama) vadovautis [Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika](#).

1. Teisė verstis projektavimo veikla (*nustatoma pagal poreikį*)

Projektavimo paslaugų teikimo atveju tiekėjui (juridiniam asmeniui) Lietuvos Respublikoje pakanka turėti bendraisiais pagrindais suteiktą teisę verstis projektavimo veikla, pavyzdžiui, tokia teisė yra įtvirtinta juridinio asmens steigimo ar kituose veiklos dokumentuose. Tokiu atveju reikalavimo dėl teisės verstis projektavimo veikla Lietuvos Respublikoje juridiniam asmeniui **rekomenduojama nenustatyti**.

Tiekėjo specialistams, turintiems teisę eiti projekto vadovo, projekto dalies vadovo ir kt. pareigas, reikalavimai nustatomi techninio ir profesinio pajėgumo kvalifikacijos reikalavimuose.

2. Finansinis ir ekonominis pajėgumas *(nustatoma pagal poreikį)*

Finansinio ir ekonominio pajėgumo vertinimo tikslas – įsitikinti, jog ūkio subjektas turi būtiną finansinį ir ekonominį pajėgumą (bet ne patirtį) įvykdyti pirkimo sutartį.

Finansiniai ir ekonominiai kvalifikacijos kriterijai nustatomi pagal poreikį, atsižvelgiant į pirkimo objekto specifiką, sudėtingumą, apimtį, vadovaujantis [Viešųjų pirkimų įstatymo](#) 47 straipsnio 3, 5 dalimis, 51 straipsnio 5 dalimi, [Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos](#) Bendrosiomis nuostatomis, 10-14 punktais.

Finansinio ir ekonominio pajėgumo kvalifikacijos reikalavimų rekomenduojama nenustatyti nedidelės apimties, nesudėtingų sprendinių reikalaujančiuose projektavimo paslaugų pirkimuose.

Kai perkami didesnės apimties, sudėtingų sprendinių reikalaujančios projektavimo paslaugos, pirkimo vykdytojai gali nustatyti reikalavimą dėl tiekėjo bendrųjų ar vidutinių pajamų iš projektavimo veiklos. Tiekėjo metinė veiklos pajamų suma turi būti proporcinga pirkimo objektui, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad ji negali būti daugiau kaip 2 (du) kartus didesnė už numatomą atliekamo pirkimo vertę, išskyrus pagrįstus atvejus, kai dėl perkamų paslaugų pobūdžio arba su tuo susijusios rizikos būtina nustatyti didesnę reikalaujamą tiekėjo metinę veiklos pajamų sumą (tokiu atveju pirkimo dokumentuose arba pirkimo procedūrų ataskaitoje turi nurodyti nurodo pagrindines tokio reikalavimo priežastis).

3. Techninis ir profesinis pajėgumas *(nustatoma pagal poreikį)*

Techninio ir profesinio pajėgumo vertinimo tikslas – įsitikinti, jog tiekėjas turi numatomos sudaryti pirkimo sutarties vykdymui būtinus žmogiškuosius ir techninius išteklius bei patirtį.

Šioje Gairių dalyje aptariami tik tiekėjui, vadovaujančiam personalui ir specialistams nustatomi patirties ir profesinės kvalifikacijos reikalavimai, taip pat pateiktas pavyzdys iš reikalavimų techninėms priemonėms. Visi kiti reikalavimai techniniam ir profesiniam tiekėjo pajėgumui įrodyti nustatomi pagal poreikį, atsižvelgiant į pirkimo objekto specifiką, reikšmingumą, apimtį, vadovaujantis [Viešųjų pirkimų įstatymo](#) 47 straipsnio 6 dalimi ir 51 straipsnio 7 dalimi, [Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos](#) Bendrosiomis nuostatomis, 15 – 26 punktais.

3.1. Tiekėjo patirtis	
Kvalifikacijos reikalavimas	Atitiktį kvalifikacijos reikalavimui įrodantys dokumentai
<i>Kai pirkimo objektas nedalus (kai reikalaujama užbaigto galutinio rezultato patirties):</i>	Pagrindinių per pastaruosius 3* metus suteiktų paslaugų sąrašas, kuriame pateikiamas suteiktų paslaugų aprašymas (objektas, <u>reikalavime nurodyti</u> kriterijai, <i>pavyzdžiui</i> , suprojektuotų statinių skaičiuojamoji statybos kaina, kategorijos, grupės, ar kiti parametrai, kiti požymiai), datos ir paslaugų gavėjai (tiek viešieji, tiek privatieji).
Tiekėjas per paskutinius 3* metus iki pasiūlymo (paraiškos) pateikimo termino pabaigos yra suteikęs projektavimo** paslaugas pagal vieną ar kelias sutartis, sudarytas dėl to paties objekto	

[nurodoma, kokios panašios*** į perkamas paslaugas (panašiam statinyje) turėjo būti suteiktos, kokios suteiktos paslaugos laikomos pagrindinėmis****, jei reikia, kokie kriterijai bus vertinami (pavyzdžiui, skaičiuojamoji statybos kaina, suprojektuoto statinio parametrai: ilgis, tūris, diametras ar kiti požymiai)].

ARBA

*Kai pirkimo objektas **dalus** (kai bus sudaroma tęstinio pobūdžio pirkimo sutartis, kai paslaugos bus teikiamos pagal poreikį, kai sudaroma preliminarioji sutartis ir t.t.):*

Tiekėjas per paskutinius 3* metus iki pasiūlymo (paraiškos) pateikimo termino pabaigos pagal vieną ar daugiau sutarčių yra suteikęs projektavimo** paslaugų [nurodomos, kokios panašios*** į perkamas paslaugas (panašiam statinyje) turėjo būti suteiktos, kokios suteiktos paslaugos laikomos pagrindinėmis****, jei reikia, kokie kriterijai bus vertinami (pavyzdžiui, skaičiuojamoji statybos kaina, suprojektuoto statinio parametrai: ilgis, tūris, diametras ar kiti požymiai, kurie yra svarbūs atsižvelgiant į konkretų pirkimo objektą)].

Pastaba: Pirkimo vykdytojas gali reikalauti kartu pateikti dokumentus, įrodančius, kad paslaugos buvo suteiktos, pavyzdžiui, atliktos projekto ekspertizės gautą teigiamą išvadą, gautą statybą leidžiantį dokumentą, užsakovo projekto tvirtinimo įsakymą ir pan.

Pateiktų dokumentų visuma turi įrodyti atitikimą kvalifikacijos reikalavimų parametrui.

Paprastai nustatomi tokie reikalavimai:

- jeigu pasiūlymą teikia ūkio subjektų grupė – reikalavimą turi atitikti visi ūkio subjektų grupės nariai kartu (ūkio subjektų grupės narių turima patirtis sumuojama), atsižvelgiant į jų prisiimamus įsipareigojimus;
- tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais tik tuo atveju, jeigu tie subjektai patys vykdys tą pirkimo sutarties dalį, kuriai reikia jų turimų pajėgumų;
- subtiekejams šis reikalavimas nenumatytas.

Tiekėjui nedraudžiama remtis sutartimi, kurią tiekėjas vykdė ne vienas, bet kartu su kitais ūkio subjektais, tačiau tokiu atveju turi būti vertinami būtent konkretaus tiekėjo, dalyvaujančio viešajame pirkime, suteiktos paslaugos, jų apimtis, o ne visas vykdytos sutarties objektas.

PASTABOS!

* Pirkimo vykdytojas gali nurodyti, kad bus atsižvelgiama į atitinkamų paslaugų, suteiktų anksčiau negu prieš 3 metus, įrodymus, jeigu to reikia siekiant užtikrinti tinkamą konkurenciją ([Viešųjų pirkimų įstatymo](#) 51 str. 7 d. 2 p.). Tai priklauso nuo to, kaip dažnai panašios paslaugos teikiamos, nuo projektuojamo statinio išskirtinumo, nuo projekto vykdymo priežiūros paslaugų suteikimo laikotarpių ir pan.

Jei reikalaujama suteiktų ir projektavimo, ir projekto vykdymo priežiūros paslaugų tame pačiame statinyje patirties, rekomenduotina nustatyti ne 3 metų laikotarpį, o ilgesnį laikotarpį, kadangi projekto vykdymo priežiūros paslaugos tame pačiame statinyje gali būti nesuteiktos per nurodytą laikotarpį ne nuo projektuotojo priklausančių aplinkybių, t. y. nevykdyti statybos darbai pagal parengtą, patvirtintą projektą.

Pirkimo vykdytojas turi aiškiai pirkimo dokumentuose nurodyti, kaip bus vertinamas suteiktų projektavimo paslaugų laikotarpis: ar projektavimo paslaugos turi būti ir pradėtos, ir pabaigtos teikti per nurodytą 3* metų laikotarpį, ar paslaugos teikti gali būti pradėtos iki nurodyto 3* metų laikotarpio, tačiau pabaigtos per pastaruosius 3* metus. Jei pirkimo vykdytojas nusprendžia, kad paslaugos gali būti pradėtos teikti iki nurodyto laikotarpio, tokiu atveju turi reikalauti, kad paslaugos būtų pabaigtos

teikti per pastaruosius 3* metus. Pažymėtina, kad vertinant tiekėjo patirtį, terminas skaičiuojamas iki pasiūlymų (paraiškų) pateikimo termino pabaigos.

** Jei reikalavime įvardinamos tik projektavimo (be projekto vykdymo priežiūros) paslaugos, tokiu atveju ir vertinamos tik projektavimo paslaugos be projekto vykdymo priežiūros paslaugų.

*** Pirkimo vykdytojas turi aiškiai apibūdinti, ką laikys panašiomis, susijusiomis su pirkimo objektu, suteiktomis paslaugomis. Nustatant, kas konkrečiu atveju laikoma panašia paslauga, neleistina pernelyg susiaurinti pirkimo sutarties dalyko, pavyzdžiui, jei perkamos ypatingojo statinio negyvenamųjų pastatų gydymo paskirties pastato projektavimo paslaugos, kvalifikacijos reikalavime negalima reikalauti, kad tiekėjas būtų suteikęs gydymo paskirties pastato projektavimo paslaugas, pakanka nurodyti, jog tiekėjas turi būti suteikęs ypatingojo statinio negyvenamųjų pastatų (visuomeninės paskirties pastatų) projektavimo paslaugas.

**** Nurodant, kas laikoma pagrindinėmis projektavimo paslaugomis, įvertinus pirkimo objektą, gali būti nurodoma, pavyzdžiui, vienos ar kelių nurodytų (svarbiausių perkamam objektui) projekto dalių projektavimas ar kt.

Nustatydamas reikalavimą tiekėjui dėl įgytos patirties teikiant paslaugas, pirkimo vykdytojas gali reikalavime nurodyti, kad paslaugos būtų suteiktos tinkamai. Atitinkamai skiltyje *Atitiktą kvalifikacijos reikalavimui įrodantys dokumentai* turi nurodyti, kokiais dokumentais tiekėjai tai turi įrodyti. Paprastai šią informaciją įrodo užsakovo pažyma, kuri turi ne tik patvirtinti tiekėjo pasiūlyme nurodytą informaciją, kad buvo suteiktos tam tikros paslaugos, bet jose užsakovai pateikia papildomą informaciją, papildomą įvertinimą. Pastebėtina, kad užsakovo pasirašytos sąskaitos faktūros, paslaugų perdavimo–priėmimo aktai ar pan. galėtų nebent tik patvirtinti faktą, jog buvo suteiktos tokios paslaugos, kokios buvo pirktos, tačiau paprastai nebūna užsakovo vertinimo, kad visi tiekėjo sutartiniai įsipareigojimai buvo įvykdyti tinkamai. Todėl sąskaitas faktūras ar panašius dokumentus būtų galima laikyti lygiaverčiais dokumentais užsakovų pažymoms tik tada, jei juose būtų papildomas užsakovo vertinimas. Papildomai atkreiptinas dėmesys į LAT išaiškinimą (LAT 2022 m. spalio 6 d. priimta nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-328-469/2022) dėl tinkamai įvykdytos sutarties sampratos.

Daugiau informacijos apie šio tiekėjų kvalifikacijos reikalavimo taikymą galima rasti [Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos](#) 16 ir 16.2 p.

DĖMESIO!

Dėl reikalaujamų suteiktų projektavimo paslaugų verčių

Atkreiptinas dėmesys, kad projekto vertė dažnai neapsprendžia kokybinio projekto išpildymo ir projekto realios apimties. Nustatant reikalavimą dėl tiekėjo projektavimo patirties, rekomenduotina reikalauti ne suteiktų paslaugų vertės, o atsižvelgiant į perkamą projektuojamą objektą, nurodyti kitus suprojektuoto statinio parametrus: skaičiuojamąją statybos kainą, ilgį, tūrį, diametrą ir pan. ar kitus požymius (pavyzdžiui, tvarių pastatų standartus, BIM metodologijos taikymą ir t.t.).

SVARBU!

Pirkimo vykdytojas nereikalauja iš tiekėjo pateikti dokumentų, patvirtinančių jo atitiktį kvalifikacijos reikalavimams, jeigu jis gali susipažinti su šiais dokumentais ar informacija tiesiogiai ir neatlygintinai prisijungęs prie nacionalinės duomenų bazės bet kurioje valstybėje narėje arba naudodamasis Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (toliau – CVP IS) priemonėmis, arba šiuos dokumentus jau turi iš ankstesnių pirkimo procedūrų, jei šie dokumentai tebėra aktualūs ir galiojantys.

Pateikiama keletas nuorodų į aktualius registrus, kuriuose viešinami kvalifikaciją įrodantys dokumentai:

- <https://www.ssva.lt/cms/registrai> (buvo www.spsc.lt)
- <http://www.architekturumai.lt/atestavimas>
- <http://lrkm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/kulturos-paveldo-apsauga/nekilnojamojo-kulturos-paveldo-apsaugos-specialistu-atestavimas>
- <https://www.licencijavimas.lt/lis-epp-app/public>
- <https://www.nzt.lt/go.php/Licencijos-leidimai>

Išsamesnė informacija – Tiekėjo pašalinimo pagrindų, kvalifikacijos, kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų vertinimo [Procedūrų vadove](#).

3.2. Paslaugų teikėjo ar jo vadovaujančio personalo išsilavinimas ir profesinė kvalifikacija

Kvalifikacijos reikalavimas		Atitiktį kvalifikacijos reikalavimui įrodantys dokumentai	
Statinio projekto vadovas, statinio projekto priežiūros vadovas³			
Ypatingieji / neypatingieji statiniai	Nesudėtingieji statiniai	Ypatingieji / neypatingieji statiniai	Nesudėtingieji statiniai
a) turi teisę eiti ypatingojo / neypatingojo ² statinio projekto vadovo / projekto vykdymo priežiūros vadovo ³ pareigas (<i>nurodomos reikalingos statinių grupės (pogrūpiškai) pagal STR 1.01.03:2017 galiojančią redakciją</i>)	Turi teisę eiti nesudėtingojo statinio projekto vadovo/ projekto vykdymo priežiūros vadovo ³ pareigas – turi architekto ar statybos inžinieriaus išsilavinimą (pagal Statybos įstatymo 2 str. 1 ir 92 dalis) ⁴	a) Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) įgaliotos institucijos išduoti kvalifikacijos dokumentai ar užsienio šalies specialistams ¹ išduoti dokumentai, patvirtinantys turimą kvalifikaciją kilmės šalyje ar jų kopijos;	Išsilavinimą liudijančių diplomų kopijos

<p>b) turi ypatingojo / neypatingojo² statinio projekto vadovo / projekto vykdymo priežiūros vadovo³ darbo patirtį bent viename baigtame⁵ projekte atitinkamoje srityje.</p>		<p>b) gyvenimo aprašymų ar kitų dokumentų, įrodančių specialisto patirtį, teikiant kvalifikacijos reikalavime nurodytas paslaugas (paslaugų pavadinimas, aprašymas), kopijos.</p> <p>Sutarties sąlyga: Užsienio šalių specialistai¹ iki pirkimo vykdytojo pirkimo dokumentuose nurodyto termino⁷ turi gauti Vyriausybės įgaliotos institucijos išduotą teisės pripažinimo dokumentą, patvirtinantį teisę eiti reikalaujamas pareigas.</p>	
<p>Statinio projekto dalies vadovas, statinio projekto dalies priežiūros vadovas³</p>			
<p>a) turi teisę eiti ypatingojo / neypatingojo² statinio projekto dalies vadovo / projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo³ pareigas (nurodomos reikalingos statinių grupės (pogrūpiai) pagal STR 1.01.03:2017 galiojančią redakciją; nurodomos reikiamos projekto dalys pagal STR 1.04.04:2017 galiojančią redakciją)</p>	<p>Turi teisę eiti nesudėtinogojo statinio projekto dalies vadovo / projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo³ pareigas – turi architekto ar statybos inžinieriaus išsilavinimą (pagal Statybos įstatymo 2 str. 1 ir 92 dalis)⁴</p>	<p>a) Vyriausybės įgaliotos institucijos išduoti kvalifikacijos dokumentai ar užsienio šalies specialistams¹ išduoti dokumentai, patvirtinantys turimą kvalifikaciją kilmės šalyje ar jų kopijos;</p> <p>b) gyvenimo aprašymų ar kitų dokumentų, įrodančių specialisto patirtį, teikiant kvalifikacijos reikalavimuose nurodytas</p>	<p>Išsilavinimą liudijančių diplomų kopijos</p>

<p>b) turi ypatingojo / neypatingojo² statinio projekto dalies vadovo / projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo darbo³ patirtį bent viename baigtame⁵ projekte atitinkamoje projekto dalyje.</p> <p>Pastaba: projekto architektūrinės dalies vadovu / projekto architektūrinės dalies vykdymo priežiūros vadovu gali būti tik atestuotas architektas.</p>		<p>paslaugas (paslaugų pavadinimas, aprašymas), kopijos.</p> <p>Sutarties sąlyga: Užsienio šalių specialistai¹ iki pirkimo vykdytojo pirkimo dokumentuose nurodyto termino⁷ turi gauti Vyriausybės įgaliotos institucijos išduotą teisės pripažinimo dokumentą, patvirtinantį teisę eiti reikalaujamas pareigas.</p>	
Statiniai kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje			
<p>a) turi teisę eiti ypatingojo / neypatingojo² statinio projekto / projekto vykdymo priežiūros / projekto dalies / projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo pareigas (<i>nurodomos reikalingos statinių grupės (pogrūpiai) pagal STR 1.01.03:2017 galiojančią redakciją; projekto dalies vadovams – nurodomos reikiamos projekto dalys pagal STR 1.04.04:2017 galiojančią redakciją</i>) statiniuose, esančiuose kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje;</p>	<p>Turi teisę eiti nesudėtingojo statinio projekto dalies vadovo / projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo³ pareigas – turi architekto ar statybos inžinieriaus išsilavinimą (pagal Statybos įstatymo 2 str. 1 ir 92 dalis)⁴</p>	<p>a) Vyriausybės įgaliotos institucijos išduoti kvalifikacijos dokumentai ar užsienio šalies specialistams¹ išduoti dokumentai, patvirtinantys turimą kvalifikaciją kilmės šalyje ar jų kopijos;</p> <p>b) gyvenimo aprašymų ar kitų dokumentų, įrodančių specialisto patirtį, teikiant kvalifikacijos reikalavimuose nurodytas paslaugas (paslaugų pavadinimas, aprašymas), kopijos.</p>	<p>Išsilavinimą liudijančių diplomų kopijos</p>

<p>b) turi ypatingojo / neypatingojo² statinio projekto / projekto vykdymo priežiūros / projekto dalies / projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo patirtį statiniuose, esančiuose kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje.</p>		<p>Sutarties sąlyga: Užsienio šalių specialistai¹ iki pirkimo vykdytojo pirkimo dokumentuose nurodyto termino⁷ turi gauti Vyriausybės įgaliotos institucijos išduotą teisės pripažinimo dokumentą, patvirtinantį teisę eiti reikalaujamas pareigas</p>	
<p>Tvarkybos darbų projektavimas ir tvarkybos darbų projekto vykdymo priežiūra kultūros paveldo objekte ir kultūros paveldo statinyje</p>			
<p>a) turi teisę <u>rengti</u> kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo statinių tvarkybos darbų projektus ir atlikti tvarkybos darbų projekto vykdymo priežiūrą ir/ar <u>vadovauti</u> kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo statinių tvarkybos darbų projektavimui ir tvarkybos darbų projekto vykdymo priežiūrai;</p> <p>b) turi turėti kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo statinių tvarkybos darbų projektų rengimo / vadovavimo patirtį bent viename baigtame⁵ projekte atitinkamoje atestuojamos veiklos specializacijoje⁶.</p>		<p>a) Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistui Kultūros ministerijos išduoti kvalifikacijos dokumentai ar užsienio šalies specialistams¹ išduoti dokumentai, patvirtinantys turimą kvalifikaciją kilmės šalyje ar jų kopijos;</p> <p>b) gyvenimo aprašymų ar kitų dokumentų, įrodančių specialisto patirtį, teikiant kvalifikacijos reikalavimuose nurodytas paslaugas (paslaugų pavadinimas, aprašymas), kopijos.</p> <p>Sutarties sąlyga: Užsienio šalių specialistai¹ iki pirkimo vykdytojo pirkimo dokumentuose nurodyto termino⁷ turi gauti Kultūros ministerijos išduotą teisės pripažinimo dokumentą, patvirtinantį teisę eiti reikalaujamas pareigas.</p>	

Paprastai vadovaujančiam personalui ir specialistams nustatomi tokie reikalavimai:

- jeigu pasiūlymą teikia ūkio subjektų grupė – reikalavimą turi atitikti ūkio subjektų grupės nario (-ių) specialistai, atsižvelgiant į jų prisiimamus įsipareigojimus pirkimo sutarčiai vykdyti;
- tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais tik tuo atveju, jeigu tie subjektai (jų darbuotojai) patys vykdys tą pirkimo sutarties dalį, kuriai reikia jų turimų pajėgumų;
- subtiekJėjai – jei tiekėjas (jo pasitelkiami specialistai) pats atitinka nustatytą reikalavimą, tačiau ketina pasitelkti subtiekJėjus (jo specialistus), subtiekJėjų specialistai privalo atitikti nustatytus reikalavimus, jeigu subtiekJėjai (jų darbuotojai) patys vykdys tą pirkimo sutarties dalį, kuriai reikia nustatytos kvalifikacijos.

¹ - **užsienio šalių specialistai** – Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, piliečiai ir kiti fiziniai asmenys, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktuose jiems suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis.

Pastaba: trečiųjų šalių fiziniai asmenys [STR 1.02.01:2017 „Statybos dalyvių atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašo“](#) ir [„Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistų atestavimo tvarkos aprašo“](#) nustatyta tvarka atestuojami tokia pačia tvarka kaip ir Lietuvos Respublikos fiziniai asmenys;

trečiojoje šalyje įgyta architekto profesinė kvalifikacija pripažįstama vadovaujantis [„Trečiųjų šalių piliečių architekto profesinės kvalifikacijos pripažinimo Lietuvos Respublikoje tvarkos aprašu“](#)

² - asmenys, turintys teisę eiti **ypatingojo** statinio projekto vadovo/ projekto dalies vadovo/ projekto vykdymo priežiūros vadovo/ projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo pareigas, turi teisę eiti **neypatingojo** statinio projekto vadovo/ projekto dalies vadovo/ projekto vykdymo priežiūros vadovo/ projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo pareigas

³ - projekto vadovu ir projekto vykdymo priežiūros vadovu / projekto dalies vadovu ir projekto dalies vykdymo priežiūros vadovu gali būti skiriami atskiri specialistai, todėl reikalavimai turėti teisę eiti atitinkamas pareigas ir turėti atitinkamą patirtį nurodytiems specialistams turi būti atskirti, pateikiant pastabą kad gali būti siūlomas vienas asmuo, jei turi reikalaujamą kvalifikaciją

⁴ - vadovauti **nesudėtingojo** statinio projektavimui, statinio projekto vykdymo priežiūrai turi teisę asmenys, įgiję Lietuvos Respublikos [Statybos įstatymo](#) 2 straipsnio 1 arba 92 dalyje nurodytą išsilavinimą:

Architektas – fizinis asmuo, atitinkantis [Architektūros įstatyme](#) nustatytą apibrėžtį. Architektas turi būti baigęs ne trumpesnes kaip penkerių metų (ne mažiau kaip 300 studijų kreditų apimties) universitetines architektūros krypties nuolatinės formos studijas ir įgijęs atitinkamą magistro kvalifikacinį laipsnį arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją.

Statybos inžinierius – fizinis asmuo, turintis statybos inžinerijos arba statybų technologijų studijų krypties (šakos) kvalifikacinį laipsnį arba šių studijų krypties (šakų) studijų rezultatus atitinkančios kitos krypties (šakos) kvalifikacinį laipsnį, arba kitą išsilavinimą ir teisės aktų nustatytą darbo patirtį, atitinkančią ne žemesnę kaip šeštąjį Lietuvos kvalifikacijų sistemos lygį ir leidžiantį užsiimti veikla, aprėpiančia vieną, kelias ar visas statybos techninės veiklos pagrindines sritis, nustatytas [Statybos įstatymo](#) 12 straipsnio 1 dalyje.

Statybos inžinieriaus aukštojo mokslo diplomas – asmens įgytą aukštąjį išsilavinimą patvirtinantis dokumentas, išduotas baigus ne žemesnę kaip pirmąją universitetinių studijų (bakalauro) pakopą ar pirmąją koleginių studijų (profesinio bakalauro arba inžinieriaus profesinės kvalifikacijos) pakopą pagal [Statybos įstatymo](#) 2 straipsnio 92 dalyje nurodytas studijų krypties (šakų) programas arba jam lygiavertis dokumentas.

⁵ - būtina nurodyti, kas laikoma **baigtu projektu**: ar patvirtintas projektas / projekto dalis, ar atlikta projekto / projekto dalies ekspertizė ir gauta teigiama išvada, ar gautas statybą leidžiantis dokumentas ir pan.

⁶ - [Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistų atestavimo tvarkos aprašo](#) 7 punktą, kuriame nustatytos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos atestuojamos veiklos.

⁷ - Pirkimo vykdytojas turi nurodyti, iki kada teisės pripažinimo dokumentai turi būti gauti, pavyzdžiui, iki pirkimo sutarties pasirašymo, iki paslaugų teikimo pradžios ar iki kito pirkimo vykdytojo nurodyto termino.

Statinių pogrupių (ne)nurodymas

Atsižvelgiant į tai, kad gali būti nustatomi **tik būtini** tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai, nustatant specialistų kvalifikacijos reikalavimą dėl teisės eiti ypatingojo/neypatingojo statinio projekto vadovo/projekto dalies vadovo pareigas, turi būti nurodoma ne tik statinio grupė, bet ir pirkimo objektą atitinkantis pogrupis. Kai nenurodomas pirkimo objektą atitinkantis statinio pogrupis, toks kvalifikacijos reikalavimas laikytinas **nesusijusiu su pirkimo objektu, neproporcingu** ir gali dirbtinai riboti konkurenciją¹⁸.

Jei kvalifikacijos reikalavime nurodyta, pavyzdžiui, kad specialistas turi turėti teisę eiti ypatingojo statinio *negyvenamųjų pastatų* (pogrupis: *sandėliavimo paskirties*) projekto vadovo pareigas, tai tokį reikalavimą atitiks ir tie specialistai, kurių teisę patvirtinančiuose dokumentuose nurodyta visa grupė – *negyvenamieji pastatai*, t. y. neišskirtas joks pogrupis, ir tie specialistai, kurių teisę eiti atitinkamas pareigas patvirtinančiuose dokumentuose nurodyta – *negyvenamieji pastatai* (pogrupis: *sandėliavimo paskirties*). Taip pat reikalavimą atitiks ir tie specialistai, kurių kvalifikacijos dokumente yra nurodyti *negyvenamieji pastatai* su išlyga „išskyrus“ konkrečius kitus pogrupius, nei nustatyta kvalifikacijos reikalavime, pvz. *Statiniai: negyvenamieji (išskyrus gamybos ir pramonės paskirties) pastatai*. Tačiau šio reikalavimo neatitiks tie specialistai, kurie turi teisę eiti ypatingojo statinio projekto vadovo pareigas grupėje *negyvenamieji pastatai* su nurodytais kitokiais nei *sandėliavimo paskirties* konkrečiais pogrupiais (pavyzdžiui, *mokslo, transporto, gamybos ir pramonės paskirties ir t.t.*).

Pirkimo vykdytojui prie kvalifikacijos reikalavimą įrodančių dokumentų rekomenduojama pateikti pastabą, kaip bus vertinama tiekėjo kvalifikacija, pavyzdžiui: *Jei kvalifikacijos dokumente yra nurodyta visa reikalaujama statinių grupė (neiškirti / nenurodyti pogrupiai) arba nurodytas konkretus pogrupis, atitinkantis nurodytą kvalifikacijos reikalavime, – tokie kvalifikacijos dokumentai yra tinkami.*

Pagal pirkimo objekto specifiką gali būti nustatomi kvalifikacijos reikalavimai **kitiems specialistams**, pavyzdžiui, specialistams, turintiems teisę atlikti kadastrinių matavimų paslaugas, geodezijos ir kartografijos paslaugas, jei kartu su statybos darbais perkamos šios paslaugos, ir t.t. Pirkimo vykdytojas kiekvienu atveju nustatydamas kvalifikacijos reikalavimus ir nurodydamas kvalifikaciją pagrindžiančius dokumentus, privalo atsižvelgti į teisės aktuose nustatytą asmenų atestavimo, kvalifikacijos dokumentų išdavimo tvarką.

Jei projektas rengiamas taikant BIM metodologiją, siūlomų tiekėjų kvalifikacijos reikalavimų galima rasti Aplinkos ministerijos interneto svetainėje <https://statyba40.lt/titulinis/bim-lt-projektas/>.

SVARBU!

Pirkimo dokumentuose būtina nurodyti, kad **jeigu tiekėjo kvalifikacija dėl teisės verstis atitinkama veikla nebuvo tikrinama arba tikrinama ne visa apimtimi, tiekėjas įsipareigoja, kad pirkimo sutartį vykdys tik tokią teisę turintis asmenys.**

Ši sąlyga ypač aktuali, kai pirkimo vykdytojas objektyviai gali nežinoti, kokiai statinių kategorijai bus priskirtas būsimasis projektuojamas statinys. Vadovaujantis STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ 14 punkto nuostata, *statinio kategoriją pagal Reglamente pateiktus požymius nustato ir projektuojamam statiniui priskiria statinio projekto vadovas*. Jei sutarties vykdymo metu rengdamas projektą projekto vadovas priskirtų statinį žemesnei kategorijai nei buvo nustatyta kvalifikacijos reikalavime, toks reikalavimas būtų neproporcingas ir nesusijęs su pirkimo objektu. Taigi, kai rengiant pirkimo dokumentus nėra žinoma ir aišku, ar

¹⁸ LAT 2013 m. lapkričio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-590/2013

projektuojamas statinys bus priskirtas ypatingajam ar neypatingajam, neypatingajam ar nesudėtingajam statiniui, ir atsižvelgiant į tai, kad pirkimo dokumentuose gali būti nustatyti tik būtini kvalifikacijos reikalavimai, reikalavimas specialistams nenustatomas. Sutarties vykdymo metu paaiškėjus, kokios kategorijos bus statinys, atitinkamai tiekėjas ir privalės užtikrinti, kad pirkimo sutartį vykdys reikalingą (atitinkančią nustatytą statinio kategoriją) teisę turintis asmenys.

Minėta sąlyga, kad pirkimo sutartį vykdys tik tokią teisę turintis asmenys, labai svarbi ir tuomet, kai pirkimo vykdytojas negali tiksliai apibrėžti, kokios kvalifikacijos (specializacijos) specialistų privalo turėti tiekėjas. Pavyzdžiui, perkant kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo statinių tvarkybos darbų projektavimą, sudėtinga įvertinti, kokių nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos atestuojamos veiklos specializacijos specialistų reiktų reikalauti. Tokiu atveju tiekėjas sutarties vykdymui įsipareigoja paskirti tik tokius specialistus, kurie turės teisę teikti kultūros paveldo objekte ir kultūros paveldo statinyje atitinkamas projektavimo paslaugas ar pan.

Rekomenduojama pirkimo sutartyje nurodyti, kad tiekėjo įsipareigojimas, jog sutartį vykdys tik tokią teisę turintis asmenys, yra esminė sutarties sąlyga, kurią pažeidus gali būti nutraukiama sutartis ir taikomos atitinkamos nuobaudos.

Tiekėjo bei specialistų kvalifikacija turi būti įgyta iki pasiūlymų (paraiškų) pateikimo termino pabaigos ir tai turi būti užfiksuota kvalifikaciją įrodančiame dokumente. Jeigu kvalifikacijos reikalavimus įrodantys dokumentai yra išduoti po pasiūlymų (paraiškų) pateikimo termino pabaigos, juose nurodoma informacija turi būti aktuali iki šio termino pabaigos.

3.3. Paslaugų teikėjo pirkimo sutarčiai vykdyti turimi įrankiai, įrenginiai ar techninės priemonės

Kvalifikacijos reikalavimas	Pateikiami dokumentai
Tiekėjas turi teisėtai naudotis legalia programine įranga, kuri reikalinga perkamoms paslaugoms teikti.	Pateikiamas licencijuotos projektavimo programinės įrangos sąrašas, įrangą patvirtinančių sertifikatų kopijos, galiojančios programinės įrangos licencijų kopijos ar licencijų nuomos sutarčių kopijos arba kiti lygiaverčiai dokumentai, įrodantys tiekėjo teisę disponuoti legalia programine įranga, reikalinga pirkimo sutarčiai vykdyti.

Pastaba: pirkimo vykdytojas negali nurodyti konkrečios programinės įrangos, o turi prašyti tiekėjo naudojama įrangą nurodyti pasiūlyme.

Šį kvalifikacijos reikalavimą rekomenduojama nustatyti kiekviename projektavimo paslaugų pirkime, siekiant sutartį sudaryti su tiekėju, kuris naudoja tik teisėtai įgytą legalią programinę įrangą, tokią sąlygą nustatant ir pirkimo sutartyje.

8. Pasiūlymų vertinimo kriterijai

Nustatant tinkamiausius pasiūlymų vertinimo kriterijus, turi būti atsižvelgiama į konkretaus pirkimo pobūdį, sudėtingumą, pirkimo vykdytojo atliktų rinkos tyrimų, įskaitant rinkos konsultacijų (jei tokios buvo vykdytos konkrečiu atveju), rezultatus ir pan. Pasirinkti pasiūlymų vertinimo kriterijai turi atitikti reikalavimus:

pirma, kriterijai turi būti susiję su pirkimo objektu;

antra, kriterijai turi būti objektyvūs, aiškūs, neturi pirkimo vykdytojui suteikti neribotos pasirinkimo laisvės ir turi užtikrinti veiksmingą tiekėjų konkurenciją. Bet kuriuo atveju tokie kriterijai turi neprieštarauti nė vienam iš pagrindinių įstatymuose įtvirtintų principų;

trečia, pasiūlymų vertinimo kriterijai privalo būti įtvirtinti pirkimo sąlygose ir turi būti užtikrintas sąsajumas su sutarties vykdymu: laimėjusiame pasiūlyme tiekėjo pateikti įsipareigojimai turi būti perkelti į sutarties vykdymo sąlygas, numatyta aiški šių įsipareigojimų laikymosi priežiūros (kontrolės) tvarka, periodiškumas, numatytos sankcijos už šių įsipareigojimų nesilaikymą ir (ar) netinkamą jų vykdymą. Atkreiptinas dėmesys, kad numatytos sankcijos už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ir (ar) netinkamą jų vykdymą turėtų būti pakankamos (atgrasančios), veiksmingos, už kiekvieną atskirai nurodytą sutartinių įsipareigojimų pažeidimą nustatomos sankcijos turi būti proporcingos pažeidimo svarbai, realiai patiriamiems nuostoliams dėl neįvykdytos ar dėl netinkamai vykdomos prievolės ir pan.

Nustatant tinkamiausius pasiūlymų vertinimo kriterijus, rekomenduotina susipažinti su Tarnybos parengtomis [Ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo gairėmis](#) ir nustatant vertinimo kriterijų lyginamuosius svorius, kiekvieno kriterijaus piniginę reikšmę atlikti ekonominio naudingumo formulės išbandymo simuliaciją (daugiau informacijos apie tai rasite <https://vpt.lrv.lt/lt/naujienos/kainos-ir-kokybes-santykio-vertinimo-formulu-taikomu-isrenkant-ekonomiskai-naudingiausio-pasiulyma-mokomoji-skaiciuokle>), taip pat rekomenduojama naudotis Gairių 2 priede pateiktu nebaigtiniu kokybės kriterijų sąrašu bei atsižvelgiant į pirkimo objektą – pritaikyti Gairių 5.3 skyriuje pateiktus kokybės kriterijus.

Pažymėtina, kad laikytina ydinga praktika kokybinius kriterijus vertinti nustatant santykinės formules, kai pateikti tiekėjų pasiūlymai vertinami tarpusavyje, nes pirkimo vykdytojo tikslas yra už kokybinius parametrus gauti maksimalią ekonominę naudą ir užtikrinti racionalų lėšų naudojimą. Rekomenduojama kainos ir kokybiniam kriterijams apskaičiuoti nustatyti absoliutines formules (pavyzdžiui, „kokybė į kainą“ tipo formulę, kai pats pirkimo vykdytojas nustato kriterijaus konkrečią piniginę reikšmę eurai (Gairių 2 priede pateikiami šios formulės taikymo pavyzdžiai)) arba taikyti konkretaus kriterijaus įvertinimui aiškiai apibrėžtomis imtimis nustatytas balų suteikimo taisyklės

Įstatymų nuostatos įpareigoja pirkimo vykdytojus siekti, jog perkamoms paslaugoms skirtos lėšos būtų naudojamos racionaliai, todėl rekomenduojama prieš nustatant kriterijus bei jų lyginamuosius svorius ar kiekvieno kriterijaus piniginę reikšmę visais atvejais atlikti **simuliacijas** ir įvertinti objektyvius pirkimo vykdytojo poreikius, kriterijaus reikšmės proporcingumą gaunamai ekonominei naudai, ir nors simuliacijos parodo tik hipotetinius pasiūlymo vertinimo atvejus, tačiau tokie skaičiavimai parodo, kokia pinigine išraiška yra vertinamas vienas ar kitas ekonominio naudingumo kriterijus.

Pasiūlymų vertinimo kriterijų lyginamųjų svorių nustatymo ir balų suteikimo tvarkos derinys ar kiekvieno kriterijaus piniginė reikšmė lemia, kiek svarbus yra kiekvienas pasiūlymų vertinimo kriterijus, užtikrinant

geriausią pirkimo vykdytojo mokamos kainos ir pagal pasiūlymus gaunamos kokybės santykį, taip pat parodo, kiek daugiau pirkimo vykdytojas yra linkęs mokėti už kokybiškesnius pasiūlymus, todėl, siekiant racionaliai naudoti pirkimui skirtas lėšas, pasiūlymų vertinimo kriterijų piniginės reikšmės nustatymo, lyginamųjų svorių nustatymo ir balų suteikimo tvarką turėtų lemti ne pirkimo vykdytojo intuicija, o tinkama analizė bei simuliacijų, atliekamų prieš paskelbiant apie pirkimą, rezultatai.

Vertinimo kriterijai turėtų būti aktualūs būsimam projektavimo procesui ir susiję su tiekėjo įsipareigojimais sutarties vykdymo metu. Tam, kad nustatytų ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą, pirkimo vykdytojas turėtų pasirinkti ne visus galimus / įmanomus kriterijus, o tik tuos, kurie yra tiesiogiai susiję su pirkimo objektu, kurie suteiks pamatuotą ekonominę naudą ir suteiks kuo didesnę kokybę perkamoms paslaugoms.

Pažymėtina, kad tik dviejų kriterijų – kainos ir **paslaugų suteikimo termino** nustatymas nėra tinkamas ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimui, taikant kainos ir kokybės santykį.

Trumpesnis projektavimo paslaugų suteikimo terminas paprastai gali sąlygoti didesnę paslaugų kainą, o statinio projektavimas yra intelektualinė meninė veikla, kurios rezultato – parengto projekto – kokybė taip pat gali priklausyti ir nuo jos termino, t. y. kiek laiko projektuotojas gali skirti Projekto (jo dalių) sprendinių (techninių reikalavimų, įgyvendinimo sąlygų, skaičiavimų, brėžinių) paieškai ir formavimui. Rekomenduojama pirkimo vykdytojui projektavimo paslaugų suteikimo terminą kaip ekonominio naudingumo vertinimo kriterijų naudoti tik atskirais pagrįstais atvejais, kai paslaugos suteikimo mažesnė trukmė sąlygoja finansinę ar kitą panašią naudą, adekvačią galimam paslaugos vertės padidėjimui bei nedarančią įtakos paslaugos kokybei.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad projekto vykdymo priežiūros paslaugos ir dalis kitų paslaugų, susijusių su projektavimo paslaugomis, priklauso ne tik nuo projektuotojo valios, bet ir nuo trečiųjų asmenų veiksmų arba nuo jo nepriklausančių aplinkybių, todėl šių paslaugų suteikimo termino nerekomenduojama nustatyti kaip ekonominio naudingumo vertinimo kriterijaus.

Su kvalifikacija susiję pasiūlymo vertinimo kriterijai gali būti nustatyti tik vertinant pirkimo sutarčiai įvykdyti paskirtų specialistų (bet ne paties tiekėjo kaip juridinio asmens) kvalifikaciją ir patirtį, kai tai daro reikšmingą įtaką pirkimo sutarties įvykdymo kokybei.

Pasirenkant pasiūlymų vertinimo kriterijus turėtų būti skatinama inovatyvių produktų pasiūla, siekiama, kad būtų daroma kuo mažesnė įtaka klimato kaitai, aplinkos taršai, atliekų susidarymui, gamtos išteklių naudojimui, ekosistemų ir jų paslaugų būklei ir (ar) kitam neigiamam poveikiui aplinkai, taikant atsinaujinančių išteklių ir (ar) energijos naudojimo, energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos kriterijus. Daugiau informacijos apie inovatyvių pirkimų vykdymą pateikta [Inovatyvių viešųjų pirkimų gairėse](#).

Darnųjų pirkimų skatinimas

Darnusis pirkimas - pirkimas, kurio metu pirkimo vykdytojas įsigyja prekes, paslaugas ar darbus siekdamas ekonominių, socialinių ir (ar) aplinkosauginių tikslų. Darnūs pirkimai reiškia, kad prekės, paslaugos ir darbai, kuriuos perka pirkimų vykdytojai, yra ne tik ekonomiškai naudingi pirkimų vykdytojams ar tiekėjams, bet yra tausojantys aplinką ir sukuriantys palankesnes sąlygas visuomenei.

Darnųjų pirkimų tikslai gali būti įgyvendinami nustatant ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijus projektuotojų veiklai ir (arba) projektuojamam statiniui. Nustatant tvarumo kriterijus, pirkimo vykdytojas turi galimybę įsigyti projektavimo paslaugas, kuriose būtų numatyti sprendiniai prisidedantys prie neigiamo poveikio aplinkai mažinimo.

Naudingą informaciją apie darniuosius pirkimus Tarnyba skelbia internetinio puslapio [Darnųjų pirkimų skytyje](#).

PASTABA

Projektiniai sprendiniai (jų kokybiniai reikalavimai), pvz., urbanistinis integralumas, statybos ir kuriamos aplinkos kokybė (ergonomiškumas), ilgaamžiškumas, vientisa architektūrinė idėja ir pan., neturėtų būti nurodomi kaip ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijai. Jeigu pirkimo vykdytojas nori tiekėją pasirinkti pagal jo pateiktus projektinius sprendinius, turėtų būti organizuojamas projekto konkursas Aplinkos ministro nustatyta tvarka. Plačiau žr. Gairių 4.3 skyriuje.

9. Pasiūlymuose nurodytos neįprastai mažos kainos vertinimas

Vadovaujantis [Viešųjų pirkimų įstatymo](#) 57 straipsniu ir [Pirkimų įstatymo](#) 66 straipsniu, pirkimo vykdytojas privalo pareikalauti, kad dalyvis (supaprastinto pirkimo atveju – ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą pateikęs tiekėjas) pagrįstų pasiūlyme nurodytą prekių, paslaugų, darbų ar jų sudedamųjų dalių kainą arba sąnaudas, jeigu jos atrodo neįprastai mažos. Apie neįprastai mažos kainos vertinimą daugiau žiūrėti [Neįprastai mažos pasiūlytos kainos ar sąnaudų nustatymo ir pagrindimo gairėse](#).

Perkant projektavimo paslaugas, rekomenduojama vertinti kiekvienos pozicijos kainą (įkainį) atskirai. Atkreiptinas dėmesys, kad neįprastai mažos pasiūlytos kainos nustatymas taikomas tiek bendrai pasiūlymo kainai, tiek ir jos atskiroms sudedamosioms dalims (kurių pavyzdžiai pateikti 2 lentelėje).

Lentelė. Nr. 2. Rekomenduotinos kainos pagrindimo sudedamosios dalys

Pozi- cijos Nr.	Pirkimo objektas	Kaina	Pirkimo vykdytojas, siekdamas įvertinti kainos pagrindimą, gali prašyti tiekėjo:
1.	1.1. Kai projektavimas vykdomas vienu etapu		1. nurodyti asmenų, teikiančių paslaugą, skaičių bei tiekėjo/įmonės vidutinio darbuotojų darbo užmokesčio dydį, valandų skaičių, reikalingą paslaugos suteikimui; 2. pateikti patiriamų sąnaudų aprašymą (nurodant patalpų eksploatacines sąnaudas, programinės įrangos (turimos ar galimos pasitelkti) sąnaudas, draudimo išlaidas ir kt.); 3. pateikti subteikėjų teikiamų paslaugų kainas.
	Techninio darbo projekto parengimo paslaugos		
	1.2. Kai projektavimas vykdomas dviem etapais		
	1.2.1. Techninio darbo projekto parengimo paslaugos		
	1.2.2. Darbo projekto parengimo paslaugos		
	1.2.3. Kai projektavimas vykdomas dviem etapais pagal atskiras sutartis su keliais projektuotojais atskiriems projekto etapams Techninio darbo projekto parengimo paslaugos		

2.	Projekto vykdymo priežiūros paslaugos	<p>1. nurodyti asmenų, teikiančių paslaugą, skaičių bei tiekėjo/įmonės vidutinio darbuotojų darbo užmokesčio dydį, valandų skaičių, reikalingą paslaugos suteikimui;</p> <p>2. nurodyti transporto išlaidas ar pan.</p>
----	---------------------------------------	---

10. Pirkimo sutarties nuostatos

Pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose turi pateikti numatomos sudaryti pirkimo sutarties projektą arba nurodyti svarbiausias sutarties sąlygas. Rekomenduojama visais atvejais kartu su pirkimo dokumentais pateikti sutarties projektą. Rengdamas pirkimo sutarties projektą pirkimo vykdytojas turi vadovautis Įstatymų nuostatomis, [Civiliniu kodeksu](#), [Statybos įstatymu](#), [Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu](#), [Architektūros įstatymu](#), statybos techniniais reglamentais ir kitais norminiais teisės aktais.

Pirkimo sutartis, kai ji sudaroma raštu, turi atitikti [Viešųjų pirkimų įstatymo](#) 87 straipsnio 1 dalies ir [Pirkimų įstatymo](#) 95 straipsnio 1 dalies reikalavimus.

Sutarties šalių teisės ir pareigos

Siekiant užtikrinti atsakomybę už projektinių sprendinių kokybę ir jų tarpusavio sąsają, tinkamai ir optimaliai apskaičiuotus projekte duomenis bei siekiant mažinti statybos rangos viešųjų pirkimų sutarčių pakeitimo skaičių (nes parengtas projektas bus sudedamoji darbų pirkimo dokumentų dalis), taip pat rekomenduojama numatyti sutartinę atsakomybę už tiekėjo padarytas projektavimo klaidas, dėl kurių gali tekti keisti statybos rangos darbų, nupirktų pagal parengtą projektą, viešųjų pirkimų sutartis.

Projektavimo paslaugų sutarties sąlygose taip pat turėtų būti nustatytas rizikos pasiskirstymas tarp užsakovo ir projektuotojo dėl objektyvių nenumatytų aplinkybių ar projektavimo kliūčių, jeigu jos paaiškėtų tik iš vėliau pateiktų ar gautų projekto rengimo dokumentų. Kuo daugiau projekto rengimo dokumentų pateikiama kartu su projektavimo užduotimi paslaugos pirkimui, tuo labiau sumažinama nenumatytų aplinkybių rizika. Svarbu – projektavimo paslaugų sutarties vykdymo rizika negali būti neproporcingai perkeliama projektuotojams.

Kainodaros taisyklės

Nustatydamas kainodaros taisykles, pirkimo vykdytojas privalo vadovautis [Kainodaros taisyklių nustatymo metodikos](#) nuostatomis.

Statinio (-ių) projektavimo paslaugai paprastai gali būti taikoma fiksuotos kainos kainodara su jos išskaidymu atskiromis projektavimo ir kitų susijusių veiklų sudėtinių dalių eilutėmis (jeigu galima identifikuoti). Projekto vykdymo priežiūrai paprastai gali būti taikoma tiek fiksuotų įkainių, tiek fiksuotos kainos kainodara, atsižvelgiant į statybos terminus ir paslaugos apimtį.

Paslaugų suteikimo terminai ir sutarties trukmė

Pirkimo vykdytojas sutartyje turi aiškiai nurodyti paslaugų teikimo terminus, jų pratęsimus (jei bus taikoma) ir apibrėžti sutarties trukmę. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad paslaugų teikimo terminas ir sutarties galiojimo terminas nėra tapatūs. Pažymėtina, kad perkant statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugas arba statinio projektavimo paslaugas ir statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugas kartu (vienu pirkimu), sudaromoje

pirkimo sutartyje gali būti nustatytas ilgesnis nei 3 metų paslaugų teikimo laikotarpis¹⁹. Įvertinus tai, kad jei vienu pirkimu įsigyjamos kelios paslaugos (pavyzdžiui, ne tik statinio techninio projekto parengimo paslaugos, bet ir darbo projekto parengimo paslaugos bei statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugos) ir dalies šių paslaugų teikimas gali būti nukeltas neribotam laikui (kadangi darbo projekto parengimo ar statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugos bus teikiamos pirkimo vykdytoji atrinkus statybos rangovą arba sutarties vykdymo metu dėl trečiųjų šalių veikimo ar neveikimo gali būti nukeliami statybos darbų sutartinių įsipareigojimų įvykdymo terminai), rekomenduojama paslaugų pirkimo sutartyje numatyti galimybę stabdyti sutarties vykdymą dėl darbo projekto ir / ar statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų teikimo.

Rekomenduojama pirkimo sutartyje nusimatyti galimybę pirkimo vykdytoji vertinti tiekėjo teikiamų paslaugų tarpinius rezultatus ir nurodyti tokių vertinimų atlikimo periodiškumą. Siekiant užtikrinti tinkamą sutarties vykdymą ne tik iš tiekėjo, bet ir iš pirkimo vykdytojo pusės, sutartyje turėtų būti numatyti pirkimo vykdytojo įsipareigojimų įvykdymo terminai: dokumentų pateikimui, derinimui, pritarimui, pastabų pateikimui. Išlaikant pusiausvyrą, sankcijos už įsipareigojimų nevykdymą turi būti numatytos abiem sutarties pusėms.

Pavyzdžiui, sutartyje galėtų būti formuluojamos tokios nuostatos:

„Tiekėjas per 30 (trisdešimt) dienų nuo sutarties pasirašymo pateikia eskizinius projektinius sprendinius.

Pirkimo vykdytojas ne vėliau kaip per 7 (septynias) dienas nuo projektinių sprendinių gavimo dienos pateikia motyvuotas pastabas arba pritarimą. Pirkimo vykdytoji neatsakius per nurodytą terminą laikoma, kad sprendiniams pritaria.“

„Pirkimo vykdytojas ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo tiekėjo prašymo pateikimo dienos, pateikia tiekėjui papildomą informaciją ar dokumentus, reikalingus tiekėjo sutartinių įsipareigojimų vykdymui. Dokumentų ir/ar duomenų, kuriuos pirkimo vykdytojas turi gauti iš kitų institucijų, pateikimas numatomas per protingą terminą, tačiau ne vėliau kaip per 20 (dvidešimt) dienų, išskyrus jei šalys susitaria kitą terminą.“

Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomasis draudimas

Statinio projektuotojo civilinė atsakomybė draudžiama privalomuoju draudimu (išskyrus atvejus, kai projektuojami nesudėtingi statiniai), neatsižvelgiant į projektavimo finansavimo šaltinius, statinio nuosavybės formą bei statinio projektuotojo ar pirkimo vykdytojo juridinį statusą. Visais atvejais, kai pagal [Statybos įstatymą](#) būtina draustis statinio projektuotojo civilinės atsakomybės draudimu, pirkimo sutartyje turi būti nustatytas reikalavimas statinio projektuotojo privalomajam civilinės atsakomybės draudimui ir reikalaujama pateikti draudimo liudijimo (poliso) ir draudimo sutarties kopijas. Statinio projektuotojas civilinę atsakomybę turi apdrausti atskirai dėl kiekvieno statinio projekto arba atsižvelgdamas į statinio projektuotojo statinių projektavimo darbų mastą per metus²⁰. Jeigu draudimo sutartis buvo nutraukta ar pasibaigė anksčiau, negu nurodyta draudimo liudijime (polise), projektuotojas per 10 darbo dienų privalo sudaryti naują statinio projektuotojo civilinės atsakomybės draudimo sutartį. Veiklos vykdymas be draudimo sutarties laikomas veiklos vykdymu neturint teisės verstis šia veikla.

Autorinės teisės

[Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo](#) 3 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyta, jog šis įstatymas taikomas Lietuvos Respublikoje pastatytų architektūros kūrinių autoriams ar kitų meno kūrinių, kurie sudaro Lietuvos Respublikoje esančio pastato ar kito statinio dalį, autoriams. Vadovaujantis minėto įstatymo nuostatomis, architektūros kūriniai – pastatų ir kitų statinių projektai, brėžiniai, eskizai ir modeliai, taip pat pastatai ir kiti statiniai – yra autorių teisių objektas, todėl pirkimo sutartyje būtina apibrėžti sutarties šalių teises bei pareigas, susijusias su intelektinės nuosavybės teisėmis į paslaugos rezultatą.

¹⁹ [Viešųjų pirkimų įstatymo](#) 86 straipsnio 5 dalis ir [Pirkimų įstatymo](#) 94 straipsnio 5 dalis;

²⁰ [Statybos įstatymo](#) 43 straipsnio 4 dalis

Autoriaus (architekto) asmeninės neturtinės teisės kitiems asmenims nėra perduodamos, jos nepriklauso nuo autorių turtinių teisių, lieka autoriui (architektui) ir tais atvejais, kai turtinės teisės perduodamos kitiems asmenims²¹, todėl bet kokių atveju autorius (architektas) turi teisę prieštarauti dėl jo parengto projekto išskiepimo ar kitokio pakeitimo (pavyzdžiui, projektuotojui rengiant techninio projekto pakeitimą), taip pat dėl bet kokio kito, galinčio pažeisti autoriaus garbę ar reputaciją, kėsanimosi į architektūrinį kūrinį.

Rengiant pirkimo dokumentus, rekomenduojama visuomet įsivertinti, ar konkrečiame pirkime kartu su perkamu projektu nebūtų tikslinga įsigyti ir būtinas²² turtines teises į architektūros kūrinį. Pavyzdžiui, pirkimo sutartyje nurodyti, kad visos turtinės teisės į pagal pirkimo sutartį sukurtą architektūros kūrinį maksimalia leistina įstatymuose numatyta apimtimi ir turiniu perleidžiamos pirkimo vykdytojui (įskaitant, bet neapsiribojant pirkimo vykdytojo teise be atskiro projektuotojo²³ arba architekto sutikimo architektūros kūrinį naudoti savo nuožiūra, bet tik ta apimtimi, kiek tai susiję su pirkimo sutarties objektu) bei numatyti, kad tiekėjo pasiūlyta kaina apima ir autorinį atlygį, o turtinės teisės perleidžiamos, kai rezultatas perduodamas ir už jį yra tinkamai sumokėta. Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, jei pirkimu įsigyjamos ir turtinės teisės į architektūros kūrinį, pirkimo sutartyje turėtų būti išpildyti ir [Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme](#) autorinės sutarties turiniui keliami reikalavimai.

11. Žalieji pirkimai

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021-06-21 nutarime Nr. 478 „[Dėl žaliųjų pirkimų tikslų nustatymo ir įgyvendinimo](#)“ nustatyta, kad **pirkimo vykdytojai, atlikdami visus pirkimus**, išskyrus pirkimus, vykdomus žodžiu sudarant pirkimo sutartis ir (ar) įgyvendinant užsienyje vykdomus tarptautinių donorų lėšomis finansuojamus vystomojo bendradarbiavimo projektus ir (ar) maisto pirkimus, atliekamus vykdant krašto apsaugos gynybines užduotis ir (ar) įsipareigojimus NATO, (toliau – visi pirkimai), **turi taikyti žaliųjų pirkimų reikalavimus, skaičiuojant pagal vertę nuo visų pirkimų**, kurių procedūros atliekamos vadovaujantis įstatymų, [Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu](#), ir (ar) Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, patvirtintu perkančiojo subjekto: <..> **1.3. ne mažiau kaip 100 procentų tokių pirkimų – kiekvienais metais nuo 2023 metų**.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad **žaliųjų viešųjų pirkimų (toliau – ŽVP) vykdymui taikomos tokios pačios taisyklės, kaip ir vykdant bet kurį kitą pirkimą**, t. y. pirkimo vykdytojas vadovaujasi įstatymais, tačiau įsigydamas prekes, paslaugas ar darbus turi siekti, kad kiekvienu pirkimu būtų daroma kuo mažesnė įtaka klimato kaitai, aplinkos taršai, atliekų susidarymui, gamtos išteklių naudojimui, ekosistemų ir jų paslaugų būklei ir (ar) kitam neigiamam poveikiui aplinkai. Todėl vykdydamas ŽVP, pirkimo vykdytojas privalo nustatyti aplinkosauginius reikalavimus, vadovaujantis [Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 „Dėl Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo patvirtinimo“](#) (toliau – AM įsakymas) patvirtintu „Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašu“ (toliau – Tvarkos aprašas).

Pastatų projektavimo, **kelių** projektavimo ir **patalpų apšvietimo** projektavimo paslaugos yra įtrauktos į sąrašą produktų, kuriems yra nustatyti ir AM įsakymu patvirtinti minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai (Tvarkos aprašo 2 priedo *XII skyrius Pastatų projektavimo paslaugos ir jų statybos darbai; XVII skyrius Kelių projektavimo paslaugos ir jų statybos darbai, kelio elementai; XIV skyrius Patalpų apšvietimas*).

Vadovaujantis Tvarkos aprašo 4 punktu, projektavimo paslaugų pirkimas gali būti priskiriamas prie žaliųjų pirkimų, kai rengiant technines specifikacijas, nustatant tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus ar kvalifikacinės

²¹ [Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo](#) 38 straipsnio 4 dalis

²² [Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo](#) 40 straipsnio 3 ir 4 dalis.

²³ [Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo](#) 9 straipsnio 2 dalis: „Turtinės autorių teisės į kūrinį, kurį sukūrė darbuotojas atlikdamas tarnybines pareigas ar darbo funkcijas, išskyrus kompiuterių programas, 5 metams pereina darbdaviui, jeigu kitaip nenustatyta sutartyje.“

atrankos kriterijus, pasiūlymų vertinimo kriterijus, pirkimo sutarties vykdymo sąlygas ir (ar) kitus reikalavimus tiekėjams, yra nustatomi aplinkos apsaugos kriterijai:

1. *kai projektavimo paslaugoms yra patvirtinti minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai (pvz. pastatų, kelių ir pastatų apšvietimo projektavimo paslaugos), tuomet pagal Tvarkos aprašo 4.1. punktą nustatomi visi tai paslaugų grupei nustatyti ir patvirtinti minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai.*

Šiuo atveju svarbu atkreipti dėmesį, kad minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai turi būti taikomi visam pirkimo objektui ir Tvarkos aprašo 7 punkte numatyta išimtis netaikoma.

Daugiau informacijos galite rasti informaciniuose pranešimuose:

[Pastatų projektavimo paslaugos ir jų statybos darbai. Minimalių aplinkos apsaugos kriterijų taikymas;](#)

[Kelių projektavimo paslaugos ir jų statybos darbai. Minimalių aplinkos apsaugos kriterijų taikymas;](#)

[Aplinkos apsaugos vadybos sistemų reikalavimo taikymas Tvarkos aprašo 4.3 p. bei Tvarkos aprašo 2 priedo 15.2 ir 26.1 p. atvejais.](#)

2. *kai projektavimo paslaugoms (pvz. inžinierinių statinių projektavimas) nėra patvirtinti minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai, pirkimo vykdytojas gali rinktis vieną iš dviejų alternatyvų:*

1) *arba pagal Tvarkos aprašo 4.3. punktą perkamoms paslaugoms, kai jos nėra įtrauktos į produktų sąrašą, tiekėjas taiko aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimus pagal standartą LST EN ISO 14001 arba Europos Sąjungos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (EMAS), ar kitus aplinkos apsaugos vadybos standartus, pagrįstus atitinkamais Europos arba tarptautiniais standartais (kuriuos yra patvirtinusios sertifikavimo įstaigos, atitinkančios Europos Sąjungos teisės aktus arba tarptautinius sertifikavimo standartus), ar kitais tiekėjo pateiktais lygiaverčiais įrodymais;*

Pirkimo vykdytojas su aktualiausia informacija, ką turi žinoti, nustatydamas reikalavimą perkamoms projektavimo paslaugoms taikyti aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimus, gali susipažinti Tarnybos internetiniame puslapyje paskelbtuose pranešimuose [Aplinkos apsaugos vadybos sistemos](#) ir [Aplinkos apsaugos vadybos sistemų reikalavimo taikymas Tvarkos aprašo 4.3 p. bei Tvarkos aprašo 2 priedo 15.2 ir 26.1 p. atvejais.](#)

2) *arba pagal tvarkos aprašo 4.4.4. punktą pirkimo vykdytojas savarankiškai nustatyto aplinkos apsaugos kriterijus, kurie yra susiję su pirkimo objektu, taikant bent vieną iš p.4.4.4.1 – 4.4.4.5 numatytų aplinkosauginių principų viename, keliuose ar visuose produkto gyvavimo ciklo etapuose.*

Pažymėtina, kad projektavimo paslaugoms savarankiškai nustatant aplinkos apsaugos kriterijus, rekomenduojama numatyti ir nustatyti aplinkosauginius reikalavimus, kurie turėtų būti įgyvendinti vykdant darbus pagal parengtą projektą.

Atkreipiame dėmesį, kad Tvarkos aprašo 5 punktas numato galimybę, kad *pirkimams, kurie vykdomi neskelbiant skelbimo apie pirkimą, minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai yra taikomi pasirinktinai – pirkimo vykdytojas vykdo žaliąjį pirkimą vadovaudamasis bet kuriuo (–ais) tvarkos aprašo 4 punkto papunkčiu (–ais), neatsižvelgdamas į tai, ar produktas yra įtrauktas į produktų sąrašą.*

12. Dokumento versijos

Versija	Data	Pastabos, papildoma informacija
1.	2017-12-21	Pradinė dokumento versija.
2.	2020-10-20	Atnaujinta dokumento versija. Patikslinti ir papildyti šie Gairių skyriai: 5. Pirkimo objektas; 5.3 Privalomas BIM metodų taikymas nuo 2020 m. sausio 1 d.; 8. Kvalifikacijos reikalavimai; 11. Pasiūlymuose nurodytos kainos vertinimas; 12. Pirkimo sutarties nuostatos.
3.	2023-02-02	Atnaujinta dokumento versija. Atnaujinti visi Gairių skyriai ir priedai.
3.1	2023-02-15	25 puslapyje patikslinti įrodantys dokumentai kvalifikacijos reikalavimui, kad „Tiekėjas turi teisėtai naudotis legalia programine įranga, kuri reikalinga perkamoms paslaugoms teikti“. Patikslintos nuorodos šioje (versijų) lentelėje.
3.2	2023-07-31	Atnaujinta žaliųjų pirkimų dalis. Šis dokumentas.

Naujausios versijos ieškokite [VPT svetainėje](#)